

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru“. Uredništvo in uprava v palači Pokojninskega zavoda. — Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 2.

Maribor, dne 20. februarja 1929.

Leto VII.

Andrej Osel:

Po zveznem zboru.

Posamezni udeleženci zveznega občnega zbora v Murski Soboti so odnesli iz zborovanja različne utise, čeprav je lahko vsak posameznik konstatiral splošno zadovoljnost, zlasti v pogledu na zvezno poslovanje in na uspehe v minulem letu. Ko se je pa razpravljalo o bodočem zveznem delovanju, ki je bilo seveda spojeno z novim zveznim proračunom, so se izkristalizirale med zborovalci kar tri skupine: prva — za, druga — proti in tretja za prelubo »srednjo pot« — najboljšo pot — kakor pravi narodni pregovor. Ta skupina je bila največja in je tudi zmagała, zato se je tudi vračala iz Murske Sobotice najzadovoljnejša.

Iz tega bi sledilo, da zvezno načelstvo ni predrlo s svojim načrtom, kar pa je žalibog mogoče, da se bo — zlasti letos — na članstvu samo od sebe maščevalo. Bog daj, da bi se motil!

Povdarjam pa, da ni luksuz potovalni organizator pri zvezi, ki ga je načelstvo predlagalo, ampak nujna potreba. Kajti, kdo bolje pozna stanje razmere, potrebe ali pomanjkljivosti kot ravno organizacijska centrala ozir. vodstvo iste? Ali kdo bolje ve, kje ga čevlji žuli od omega, ki ga nosi? — Ni dneva po občnem zboru zveze, da se ne bi na en ali drug način videlo, čutilo ali dalo ugotoviti potrebe po organizatoričnem delu, kakor si ga je zvezno načelstvo zamislilo in hotelo izvršiti v novem poslovnem letu. Ta zvezni organizator ali tajnik bi imel nalogo, da pomaga posameznim zadrugam urediti knjige, blagajne in druge spise ter upeljati tajnike v pravilno poslovanje. (Izveti je seveda one zadruge, kojih poslovanje je naravnost vzorno. Žal, da je takih malo.) Nadalje bi ta živi informator dajal posameznim zadrugam iniciative na sejah, zborovanjih in sestankih ter poročal pri tej priliki o konkurenci, novih zakonih, naredbah, tolmačil pravilnike, dajal nasvete o davkih, takсах, dokladah ter informiral o postopanju v posameznih slučajih, bilo privatnih ali stanovskih, kjer se naj obvaruje škode ali event. kazni itd., da je bila ideja in načrt na mestu, bo itak dokazala bodočnost. Vsekakor pa je škoda za čas, ki je baš v tem letu — vsi vemo zakaj — dražji od zlata, in ki bo vsled neizvedljivih zveznih načrtov neizrabljen izginil v večnost.

Onim, ki so bili proti, bi tudi rad rekel eno ali dve. Tovariši, vprašam vas, kako si le predstavljate poslovanje tako važne korporacije, v katero se je povzpela naša zveza v zadnjih letih? Zveza potrebuje, ako naj posluje brezhibno, točno — ergo, zato uspešno — dve dobri pisarniški sili, ki se morate popolnoma posvetiti zveznim poslom, t. j. administrativnemu odnosno organizatoričnemu delu. Vabim vse tiste, ki ste izjavili, da ne morete doprinesiti denarnih žrtev — pridite, vzemite v roke zvezni aparat in delajte! Primerjati zvezne proračune ob njeni ustanovitvi ali v prvih letih obstoja z današnjimi, je nesmisel. Bila so takrat tudi boljša, prva leta po vojni in manjša gospodarska kriza; gostilničarstvo ni občutilo krivic in obremenitev kot jih čuti čimdalje bolj in bolj. Čimveč krivic, temveč pritožb — čimveč pritožb, temveč dela — čimveč dela, temveč izdatkov. Zato tudi čimvečje zapostavljanje in borba za obstoj, temvečja potreba temboljše in čimmočnejše ter popolnejše organizacije.

Ponovno apeliram na vas tovariši, ki se vam zdi, da ne boste zmogli bremena, ki vam ga nalaga organizacija, le skupnost in neomejeno zaupanje v svojo organizacijo nas bo varovalo

N. . . . k.

Kaj mora znati vsak obrtnik o pridobninskem davku.

S 1. januarjem je v celim obsegu stopil v veljavo novi zakon o neposrednih davkih od 8. februarja 1928. Ker se bodo letos odmerili davki že po novem zakonu in ker že vemo iz dosedanjihkušenj, da se novi zakoni izvajajo z mnogo večjo rigoroznostjo nego stari, bo za vsakega davkoplačevalca koristno, če se seznani z najpotrebnejšimi predpisi tega zakona. Zaradi tega bomo od časa do časa prinašali poučne razprave o teh predpisih in objavljamo danes pregled najvažnejših predpisov o pridobnini ali obrtnem davku. Naročnikom našega glasila priporočamo, da si te razprave dobro shranijo, da jih bodo imeli na razpolago, kadar jih bodo rabili.

Zakon, ki je bil objavljen v Uradnem listu štev. 26 od 15. marca 1928, odpravlja vse dosedanje državne davke izven poslovnih davkov in vojnico ter uvaža 6 vrst neposrednih državnih davkov: zemljarino, zgradarino, pridobnino, rentnino, družbeni davek in uslužbenski davek.

Kdo plačuje pridobnino?

Pridobnina ali obrtni davek se plačuje od vsakega samostojnega pridobitnega poslovanja ali poklica, ki se vrši v naši državi, obrtoma in zaradi dobička. Ne plačujejo tega davka trgovske družbe, zadruge, zavarovalnice, hranilnice, državna in samoupravna pridobitna podjetja, katerim so nalaga družbeni davek, poljedelstva in gozdarska postranska ali pomožna podjetja, razum če obratujejo kot samostojna podjetja, ter hišne obrti, če se opravljajo brez tujih delovnih moči, samo po naročilu in brez posebnih delavnic. Za davčno obveznost je merodajno le dejansko izvrševanje posla ali poklica in ne brez pomena, ali dotični podjetnik izvršuje ta posel oziroma poklic opravičeno ali neopravičeno; potemtakem so pridobnini podvrženi tudi šušmarji.

Zakon deli pridobnino podvržena podjetja v tri skupine. Ta delitev je pa za davkoplačevalce brez vsakega praktičnega pomena. Če razlikujemo podjetja po davčnih stopnjah, dobimo te le skupine: 1. 10% od letnega čistega dohodka plačujejo med drugimi tovarnarji, trgovci, banke, špedicije, kinematografi, hotelirji, kavarnarji, gostilničarji, in pa tisti obrtniki, ki prodajajo — četudi samo deloma — tuje izdelke;

2. 8% čistega dohodka plačujejo med drugimi odvetniki, notarji, zdravniki, inženjerji, arhitekti, veterinarji, carinski posredniki in tisti obrtniki, ki zaposlujejo povprečno po več kakor 4 pomočnike ali delajo s

propada. Časi so zelo resni — treba je nujne pomoči in zboljšanja položaja, gostilničarstvo životari, namesto da bi se razvijalo. S polnim zaupanjem zremo v nov položaj v državi in smo priprani, da gremo boljšim časom nasproti. Vendar pa ne smemo držati križem rok, ampak tudi sami pomagati pri vlečenju državnega voza iz blata, kamor ga je zapeljalo bivše koritarstvo in strankarstvo. Ne črnogledov in malodušnosti, dobre volje je treba. To pokažite in naši uspehi bodo podesetoreni, vrnilo se bo blagostanje in z njim zadovoljstvo.

Zvezno načelstvo se bo držalo svoje začrtane poti in vršilo svoje delo ter ne bo izpustilo nobene prilike in ne štedilo nobenega truda ali žrtve za dosego ali ščitenje interesov svojega članstva.

stroji na pogon, pa ne prodajajo tujih izdelkov;

3. 6% plačujejo pisatelji, privatni učitelji, umetniki, glasbeniki, babice, obrtniki, ki ne delajo s pogonskimi stroji, ne zaposlujejo nad 4 pomočnike in ne prodajajo tujih izdelkov;

4. 4% plačujejo večinoma le takozvani postrežni obrti kakor izvoščeki in avtotakse, če ne zaposlujejo pomožnega osebja in ne obratujejo z več kakor enim vozilom, dalje postreščeki, vodniki, čistilci čevljev itd.;

5. 1000 Din na leto plačujejo potujoči agenti in trgovski potniki;

6. 60 Din za sebe in po 30 Din za vsakega pomočnika na leto plačujejo obhodni obrti kakor krošnjariji, sejmarji, Kočevariji in slični obrti brez stalnega lokala.

Davčna obveznost začneja s prvim dnem prihodnjega meseca po ustanovitvi obrata; tozadevna prijava se mora vložiti v 14 dneh po začetku davčne obveznosti. Kdor to prijavo opusti, zapade kazni od 50 do 500 Din. Prestupne, pa davčna obveznost koncem listega meseca, v katerem se podjetje proda ali popolnoma in trajno opusti. Tudi to se mora javiti v enakem roku davčnemu oblastvu. Kdor obratovanje začasno prekine zaradi bolezni, požara, poplavi ali iz sličnih vzrokov, toda najmanj za 6 mesecev, temu se za dotični čas predpisani davek lahko odpiše, pa le v tem slučaju, če podjetnik v 14 dneh po prenehanju to dejstvo javi davčnemu oblastvu in predloži prošnjo za odpis davka najkasneje v 14 dneh po ponovni otvoritvi — ta vendar ne v vsakem slučaju najmanj 14 dni pred koncem davčnega oziroma koledarskega leta, v katerem je podjetje prestalo z delom.

Pridobninske prijave.

Podlaga za ocenitev davčne osnove, t. j. čistega dohodka podjetja tvori davčna prijava. Davčna prijava se predloži na obli poziv, letos najkasneje do konca februarja. Zakasnitev tega roka ima za posledico kazensko zvišanje osnovnega davka za 3%; če se pa prijava tudi na poseben poziv še ne predloži v 8 dneh, se zviša osnovni davek za 10%, davčno oblastvo pa odmeri davek po lastni oceni in se davčni zavezanec pozneje ne more več okoristiti z dokazi po knjigah ali računih. Vložiti se mora prijava proti pismenemu potrdilu pri pristojnem občinskem ali davčnem uradu, kjer se kupijo tudi tozadevne tiskovine.

Kdor izvršuje samo en obrt, četudi v različnih zgradbah, lahko sestavi samo eno prijavo; za več različnih obrtov pa je skupna prijava dopustna le tedaj, če se izvršujejo pod isto hišno številko.

Ker so prijave za slučaj poznejših pojasnil in posebno za priziv velike važnosti, naj si vsak davkoplačevalec zadrži prepise prijave in vseh pripomočkov za sestavo prijave.

Pri davčni prijavi je največje važnosti:

1. da se pravilno navede kosmati dohodek,

2. da se izčrpno naštejejo vse odbitne postavke kot režijski stroški.

Kosmati ali brutto-dohodek izračunamo tako, da od inventurne vrednosti nabavljenega blaga ali izdelkov odračunamo to, kar smo plačali za nabavo blaga oziroma nakup surovin ali polsurovin. Če gostilničar kupi 10 hektolitrov dalmatinskega vina, katero ima v klet postavljeno vrednost 9.000 Din, odšteje od te vrednosti plačano kupnino, recimo 5.500 Din in vpiše samo razliko 3.500 Din kot brutto-dohodek; prevozne stroške bo upošteval med režijami. Trgovci, ki naroči franko in carine prosto večjo količino manufakture, katera je inventarizirana z zneskom 50.000 Din, odtegne od te vsote plačan dobavitelj

račun, na pr. 42.000 Din in navede kot kosmati dohodek samo diferenco 8.000 Din. Čevljar za prodane čevlje lastnega izdelka ne vpiše od naročnika prejetih 320 Din, marveč odšteje izdatek za usnje in druge kupljene potreščine po 170 Din in navede kot kosmati dohodek le razliko po 150 dinarjev. Za izračunavanje brutto-dohodka skozi celo leto si najprej napišemo vrednost zaloge ob začetku leta po odbitku plačane nabavne cene, k temu prištejem vrednost med letom nakupljenega blaga, istotako po odbitku plačane nabavne cene, in od vsote odračunam vrednost zaloge koncem leta, seveda zopet po odbitku kupnine. Kdor ne kupuje blaga oziroma surovin, kar velja o postrežnih obrtih, ta seveda vpiše kot svoj kosmati dohodek vsoto prejetega zasluzka.

Posebno pozornost je treba polagati na odbitne postavke (režije). Zakon našteva samo primere odbitnih postavk in si davčna oblastva danes sama še ne morejo biti na iasnem, kaj vse se bo smelo pripuščati kot odbitek za izračunavanje davčne osnove. Temeljno pravilo se glasi: *Odbijajo se stroški, ki so potrebni, da se vzdržuje obrat in doseže kosmati dohodek*. Odbiti se torej smejo vsi potrebni izdatki, ki so nastali v zvezi z obratovanjem ali zaradi obrata. Da se ne prezrejo važne postavke, naštejem nekatere take odbitke, ki se bodo po mojem mnenju morali pripustiti. Odbiti se sme:

1. plačana najemnina, v lastni zgradbi pa najemninska vrednost obratnih prostorov (poslovnih lokalov, kuhinje, tujskih sob, kleti, skladišč, hleva, vrta itd.;

2. kurivo;

3. razsvetljava;

4. 10% za amortizacijo strojev, mrtvega inventarja in takih naprav, od katerih se ne plačuje zgradarina, kakor kleti, skladišč, plotov;

5. plačane premije za zavarovanje zgradbe, obrata, blagovne zaloge, strojev in mrtvega inventarja zoper požar, tatvine, vlom, za slučaj konkurznih ali valutnih zrub itd.;

6. dokazane obresti poslovnih dolgov;

7. plačani davki in sicer poslovni davek, vojnica, dohodnina (ker se tiče tudi dohodkov iz obrata), oblasne in bčinske davščine, zbornične doklade, zadruga članarina, vse plačane takse in carine;

8. prejemki uslužbenega osebja, vajencev, pomočnikov, skladišnega in pisarniškega osebja, vratarjev, kletarjev, kuhinjskega osebja in drugega služabništva — v denarju ali v naravnih dajtevah, torej tudi vrednost stanovanja, hrane in obleke;

9. plačane premije za pokojninsko, bolniško ali nezgodno zavarovanje osebja, v kolikor je podjetnik po zakonu ali pogodbeno obvezan plačevati te prispevke;

10. remuneracije, noveletne nagrade in slučajnostne nagrade, ako so dogovorjene;

11. izdatki za inserate, oglase in drugo reklamo;

12. stroški pisarne kakor za nabavo pisarniških potrebščin, za poštino, telefon in brzojave;

13. zgube v konkurzih;

14. izdatki za poslovna potovanja;

15. zgube pri vzorcih;

16. dejanske škode pri transportih ali vsled zunanjih vplivov oziroma dogodkov, ki ne nastopijo po krivdi ali malomarnosti davčnega zavezanca.

Seveda so tudi ti odbitki naštet le primeroma. V posameznih vrstah obrtov se bodo dali uveljaviti tudi še drugi odbitki. In vsak način pa morajo vračunani izdatki biti v zvezi z obratom, čegar dohodki se prijavljajo.

Ne smejo pa se navesti kot odbitne postavke investicije, prostovoljne nagrade ali darila, izdatki za gospodinj-

stvo ali plačani obrtni davek, seveda tudi ne zgube prejšnjih let, kakor se tudi prebitek prejšnjih let ne vnese med dohodke. Ne upoštevajo se tudi obresti od vložene lastne ali tuje glavnice.

Vse postavke v napovedi morajo biti absolutno verodostojne. Davkoplačevalec mora biti v stanu, da bo te postavke pred davčnim odborom ali v slučaju priziva mogel točno dokazati, ker se bo drugače čisti dohodek ocenil brez njegovega sodelovanja.

Prijava mora obsegati le dohodke in izdatke preteklega koledarskega ali davčnega leta, letošnje priave torej za leto 1928.

Odmerna pridobnine.

Tako izračunani čisti dohodek je ob enem davčna osnova, od katere se izračuna:

1. osnovni davek v odstotkih po vrsti obrata, kakor zgoraj navedeno;

2. dopolnilni davek.

Dopolnilni davek je nadomestek za prejšnji dohodninski davek in se računa istotako v odstotkih od priznane čistega dohodka na podlagi naslednje tabele:

do 10.000 Din č.	dohodka z 2%,
do 20.000 » č.	dohodka » 2½%,
do 30.000 » č.	dohodka » 3%,
do 50.000 » č.	dohodka » 4%,
do 70.000 » č.	dohodka » 5%,
do 90.000 » č.	dohodka » 6%,
do 120.000 » č.	dohodka » 8%,
do 150.000 » č.	dohodka » 10%,
nad 150.000 » č.	dohodka » 12%.

Pri tem je važno, da davek po višji stopnji nikdar ne sme biti večji od davka po najbližnji nižji stopnji, povečanega za razliko, zaradi katere se uporablja višja stopnja. Če na pr. znaša čisti dohodek 50.300 Din, bi znašal 5% dopolnilni davek 2.515 Din, 4% dopolnilni davek od 50.000 Din, povečan z diferenco 300 Din pa bi znašal samo 2.300 Din, torej za več kakor 200 Din manj, in bi v tem slučaju moral podjetnik plačati le 2.300 dinarjev.

O odmeri davka se izda pismeni plačilni nalog, zoper katerega ima davčni zavezanec pravico priziva skozi 30 dni, davčno oblastvo pa še 8 dni dalje. Pritožbe rešuje pristojno višje davčno oblastvo.

Samoupravne doklade se smejo naglagati samo na osnovne, ne tudi na dopolnilne davke.

Zapisnik

rednega letnega občnega zbora, ki se je vršil v ponedeljek, dne 28. januarja ob 10. uri predpoldne v restavracijskih prostorih zadrugnega načelnika gospoda Josipa Turka v Murski Soboti s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav.
2. Odobrenje zapisnika zadnjega zveznega zbora. (Glej »Gostilničarski list« št. 1. od 20. januarja 1928, stran 3.)
3. Poročilo načelstva.
4. Razprava o delovnem poročilu.
5. Blagajniško in revizijsko poročilo.
6. Namestitev potovalnega uradnika in preureditev tajništva.
7. Proračun izdatkov za poslovno leto 1929.
8. Volitev 2 računskih preglednikov.
9. Sklepanje o pristopu k Vrhovnemu obrtniškem svetu.
10. Sprememba zveznih pravil.
11. Poročilo o ustanovitvi državnega gospodarskega sveta.
12. Slučajnosti.

Navzoči:

a) Načelstvo:

1. Zvezni načelnik g. Andrej Oset, hotelir v Mariborskem dvoru.
2. Zvezni podnačelnik gosp. Matija Holc, gostilničar na Pobrežju pri Mariboru.
3. Zvezni tajnik g. Anton Komac in namestnik tajnika g. Evgen Praselj, ki fungirata kot zapisnikarja.

b) Zastopniki oblasti in povabljeni gosti:

4. Obrtno-zadružni nadzornik gosp. Ignacij Založnik v zastopstvu velikega župana mariborske oblasti.
5. Sreski poglavar v Murski Soboti vladni svetnik g. Lipovščak.
6. Dr. Josip Pretnar v zastopstvu zbornice za TOI.

7. Bajlec Franc, novinar in dopisnik »Novin« in »Slovenca«.

c) Preglednik računov:

8. G. Franc Poderžaj, gostilničar iz Celja.

č) Zastopniki včlanjenih zadrug:

1. Maribor mesto:

9. G. Ivan Slavec, kavarnar.
10. G. Ivan Kimeswenger, restavrater.
11. Ga. Franciška Ingolič, gostilničarka.

2. Maribor okolica:

12. G. Peter Trinko, gostilničar.
13. Franc Kučer, gostilničar.

3. Kozje:

14. G. Josip Podlinšek, gostilničar.

4. Slov. Bistrica:

15. G. Alojzij Majcen, kolodvorski restavrater.
16. G. Ferdinand Pukl, gostilničar.

5. Žalec:

17. G. Maks Senica, gostilničar.
18. G. Franjo Vovk, zadrugni tajnik.

6. Ljutomer:

19. G. Julij Strasser, zadr. načelnik.
20. G. Alojzij Zavrtnik, gostilničar.
21. G. Ivan Herndl, hotelir.

7. Ormož:

22. G. Anton Golenko, zadrugni načelnik.
23. G. Lovro Petovar, gostilničar.
24. G. Stanko Grivec, gostilničar.
25. G. Franc Rajh, gostilničar.

8. Rog. Slatina:

26. G. Andrej Marinc, restavrater.

9. Vojnik:

27. Franc Rožanc, restavrater.

10. Šmarje pri Jelšah:

28. G. Maks Gradt, zadrugni načelnik.

11. Mozirje:

29. G. Franc Goltnik, zadrugni nač.

12. Braslovce:

30. G. Ludvik Plavšak, gostilničar.
31. G. Ivan Štancar, gostilničar.
32. Karel Zdošek, gostilničar.
33. Karel Kumer, gostilničar.

13. Sv. Jurij ob juž. žel.

34. G. Alojzij Plaustener, zadrugni načelnik.
35. Josip Mlakar, gostilničar.

14. Ptuj:

36. G. Franc Mahorič, zadrugni načelnik.
37. G. Josip Berlič, restavrater.
38. G. Josip Damisch, hotelir.

15. Celje:

39. G. Drago Bernardi, zadrugni nač.
40. G. Karl Perc, restavrater.
41. G. Josip Žumer, hotelir.
42. G. Franc Petschuch, kavarnar.

16. Murska Sobotla:

43. G. Josip Turk, zadrugni načelnik.
44. G. Franc Sočič, kavarnar.
45. G. Štefan Kühar, gostilničar in novinar.
46. G. Mikloš Kološa, gostilničar.
47. G. Ivan Horvat, gostilničar.
48. G. Josip Banfi, gostilničar.
49. G. Ludvik Kac, gostilničar.
50. G. Josip Vezir, gostilničar.
51. G. Franc Bajzek, gostilničar.
52. G. Franc Kürbisch, gostilničar.
53. G. Janez Savel, gostilničar.
54. G. Jožef Titan, gostilničar.
55. G. Aleksander Černiavič, gostiln.

17. Dol. Lendava:

56. G. Matjaž Horvat, gostilničar.
57. G. Karl Pojbič, gostilničar.

Na podlagi prezenčne liste je zvezni načelnik g. Andrej Oset ugotovil, da je na zboru zastopanih 17 včlanjenih zadrug po 40 zadrugnih delegatov, vsled česar so sklepi današnjih razprav pravovredni. Nadzorstvena oblast je bila o razpisu zbora pravilno in pravočasno obveščena.

Pred prehodom na dnevni red pozdravi zvezni načelnik gospod Andrej Oset zastopnika velikega župana gospoda obrtno-zadružnega nadzornika Ignacija Založnika, srezkega poglavarja v Murski Soboti g. vlad. svetnika Lipovščaka, zborničnega tajnika g. dr. Josipa Pretnarja in poročevalca »Novin« in »Slovenca« g. Franca Baleca in vse došle zadrugne delegate

ter otvori zbor ob 10. uri. Po končanih formalnostih predlaga zvezni načelnik g. Oset sledečo

pozdravno brzojavko na Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Glavna skupščina Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti, ki se od svoje ustanovitve trudi za omiljenje strankarskih bojov in poziva na splošno gospodarsko delo, izraža odkrito svoje zadoščenje nad velikopoteznim ukrepom Vašega Veličanstva od 6. januarja 1929, s katerim ste napravili konec destruktivnemu delu v državi in odprli pot k uspešnemu udejstvovanju vseh iskrenih in nesebičnih državljanov za izgradbo edinstvene in nepremagljive Jugoslavije na podlagi popolne enakopravnosti. Zagotavljamo Vaše Veličanstvo svojega visokega spoštovanja in neomejene udanosti.

Andrej Oset, zvezni načelnik.

K prvi točki

dnevnega reda povzame besedo zastopnik velikega župana g. Založnik, ki prinaša zboru pozdrave gospoda velikega župana z željo, da bi bili današnji sklepi zbora usmerjeni na napredek gostilničarstva, kateremu je v modernem svetu določena važna pozicija. V lepih vzpodbujajočih besedah je izrazil laskavo pohvalo, da se je zveza v preteklem letu dobro razvijala in dosegla sijajne uspehe, na podlagi katerih naj bi tudi bazirali vsi današnji sklepi. Gospodje delegati naj se zavedajo sedanjega položaja, v katerem se moramo pridno oprijeti gospodarskega dela, da popravimo, kar je uničila svetovna vojna, in nadoknadimo, kar smo zaradi strankarskih bojov zamudili v preteklem desetletju.

V imenu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je pozdravil zbor zbornični tajnik gospod dr. Pretnar. Uvodoma je izjavil, da poseča našo zboro s posebnim veseljem, ker je do sedaj vsakokrat zvedel jako zanimive in važne podatke, kar mu olajša delo pri sestavljanju raznih poročil na oblasti in pri sestavljanju zakonskih načrtov. Zanimivo je priznanje, ki ga je izrekel, da bi ne bili točilci na stojišče goste nikoli odpravljani, ako ne bi bilo naše zveze. K temu velikemu uspehu se mora zvezi čestitati. Z dosedajšega uspeha pa še ni končano delo v organizacijah. Treba se je pripraviti na sodelovanje z zbornico in oblastvi pri sestavi novega pravilnika o gostilnah in gostilničarskega zakona, kar je pričakovati tekom letošnjega leta. Ravno tako se bo morala posvetiti velika pažnja državnim in avtonomnim davčninam ter upostavitvi gospodarskega sveta, ki je za gospodarske kroge najvažnejša ustanova, katerega namen in pomen je v kratkih potezah obrazložil. Končno se je izrazil zelo laskavo tudi glede vzornega in neumornega organizacijskega dela pri zvezi ter poudaril zavednost včlanjenih zadrug, ki so izvršile tudi finančno svoje dolžnosti napram zvezi. V tem pogledu se z zvezo ne more kosati nobena druga organizacija v državi. Taki organizaciji tedaj ni treba še posebej želeli lepih uspehov. Saj za temi stremi vsak posameznik.

K drugi točki

dnevnega reda se na predlog gospoda Josipa Berliča opusti čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, ker je bil dobesedno objavljen v »Gostilničarskem listu« št. 1 z dne 20. januarja 1928. S sprejetjem tega predloga je bil tudi zapisnik odobren.

K tretji točki

dnevnega reda poda zvezni načelnik g. Oset obširno poročilo o zveznem delovanju v minulem poslovnem l. 1928. Poročilo obsega med drugim prizadevanja zveze za znižanje ozir. opustitev oblastnih doklad in taks. Podrobnejše poročilo je podal o zagrebškem gospodarskem kongresu na velikonočni ponedeljek, na katerem je bilo navzočih tudi 6 ministrov. Zvezna deputacija je bila v avdijenci pri fin. in notranjem ministru. Temeljito je obrazložil razprave na anketi pri zbornici, ko se je obravnaval načrt trošarinkega zakona. V tem slučaju je zveza pristala na zvišano trošarino od 35 na 70 para pri litru vina, ki jo predvideva zakonski načrt pod pogojem, da se odpravijo točilne takse, dovoli primerna trošarina prosta količina vina za domačo porabo, odpravi taksa

za računke listke, da se dovoli 30-dnevni rok plačila trošarine in avtonomnih doklad, ki bi ne smele presežati 30% državne trošarine, ter da se za vino v založnih kletih plača trošarina šele ob prenosu v točilno klet ter da lahko vzamejo posamezne zadrug ali zveza državno trošarino v zakup. Jako zanimivo je bilo obširno poročilo o kongresu prečanskih gostilničarjev, ki se je vršil meseca maja v Zagrebu. Na tem kongresu se je razpravljalo o zadrugnem, obrtnem in gostilničarskem zakonu. Naša zveza je na podlagi teh razprav sestavila preko 30. vlog in jih po deputaciji osebno izročila junija meseca v Beogradu na merodajnih mestih. Najvažnejša je bila ponovna zahteva za odpravo točilcev na stoječe goste, katero je naša delegacija izročila osebno tedanjemu ministru za notranje zadeve g. dr. Korošcu, ki se je za stvar resno zavzel in res držal naši deputaciji dano obljubo ter točilnice po trgovinah z 31. dec. 1928 popolnoma odpravil, za kar se mu kot zvezni načelnik v imenu vsega gostilničarstva najlepše zahvali.

Obširno je bilo poročilo o postopanju radi omejitev vinotočev pod vojo in glede uredbe o odpiralnem in zapiralnem času trgovskih obratov.

Zveza je v preteklem letu delala tudi na to, da bi se uzakonilo obvezno članstvo gostilničarjev, kavarnarjev in hotelirjev po celi državi v zadrugah in zadrugnih zvezah.

Zveza je bila v neprestanem stiku s Središnjim Savezom v Beogradu. Udruženjem gostilničarjev v Zagrebu in vsemi ostalimi gostilničarskimi organizacijami naše države. Zveza se je pismeno in osebno po svojem načelniku, tajniku ali odbornikih udeležila in sodelovala pri raznih sejah, anketah pri zbornici za TOI v Ljubljani, Vrhovnem obrtnem svetu, Lujsko-prometni zvezi, gostilničarskih nadaljevalnih šolah, obrtnih pomočniških in vajeniških razstavah. Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev, z avstrijskimi gostilničarji skupno obiskala velesojem v Ljubljani itd. Razventega je priredila več protestnih shodov in sestankov radi previsokih oblastnih, občinskih in državnih doklad in taks ter ukinitve finančnega ravnanjstva v Mariboru. S tem je predsednik zaključil svoje poročilo, ki je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem.

K četrti točki

navaja tč. tajnik statistične podatke, ki obsegajo došle in odposlane dopise, vloge itd., tako da izkazuje opravljeni zapisnik v letu 1928 1100 zapisnih števil; ker se je pa čisto pod eno in isto številko odgovarjalo na več naslovov, je verjetno, da je bilo odposlanih dopisov najmanj še enkrat toliko, ne všteti pri tem razne okrožnice in tiskovine, ki so se pošiljale zadrugam in celo posameznim članom. Vloge so se tikale vseh za gostilničarstvo v poštev prihajajočih vprašanj. Pretežen del pa zavzema korespondenca med zvezo in zadrugami.

V zvezi je bilo v preteklem letu včlanjenih 22 zadrug s skupaj 2181 člani, napram letu 1927 s prirastkom 9 članov. V tekočem letu bo pristopila še ena članica, t. j. novoustanovljena gornjeradgonska gostilničarska zadruga z 62 člani, tako da bo zveza v tem letu štela 23 članic z 2243 zadrugniki.

Seje širšega odbora zveze so se v letu 1928 izvršile tri in sicer 25. aprila, 7. novembra in 28. decembra 1928, sej ožjega odbora pa je bilo 7 in to dne 23. jan., 14. febr., 10. aprila, 4. junija, 2. julija, 22. septembra in 19. novembra 1928.

Zveza se je udeleževala vseh zadrugnih občnih zborov, kjer je načelnik ali tajnik poročal o zveznem delovanju.

Delovno poročilo tajništva, ki je bilo objavljeno v »Gostilničarskem listu« št. 1. z dne 20. januarja 1929, se soglasno in brez debate odobri.

K peti točki

dnevnega reda je podal računski preglednik g. Poderžaj poročilo o reviziji računskih in blagajniških knjig. Izjavil je, da so tako računi kakor vknjižbe v blagajniški knjigi v najmanjšem redu ter predlaga zboru, da podeli odbor odvezo. Besedo je povzel gospod Bernardi in kritiziral preokroženje proračuna, primerjajoč aktivno zvezo

za časa prenosa sedeža iz Celja v Maribor s pasivo od 31. decembra 1928. Gg. Petovar, Rajh, Plavšak in Perc zagovarjajo postopanje načelstva s tem, da je velik uspeh v odpravi točilnic na stoječe goste za mnogo odtehtal malenkostno vsoto prekoračenega proračuna in je videti, da se de-

nar ni po nepotrebnem izdajal; predlagajo odobritev obračuna. Gospod predsednik je obširno utemeljil vse izdatke obračuna in prekoračeno vsoto, nakar je dal predlog g. Puderžaja na glasovanje, za kar so glasovali vsi navzoči. Dodatno k temu prečita tajnik bilanco za l. 1928., ki izkazuje:

Aktiva.	
1. Gotovina	68.40
2. Inventar:	
po 10% odbitku	9.655.56
3. Dolžniki:	
a) na članarini 4.780	
b) » oglaših 812.9	
c) » telefonu 300	
d) Pošt. hranil. 2.581.10	15.496.10
4. Saldo	8.508.86
	33.522.92

Pasiva.	
1. Upniki:	
a) Posojilnica 18.840	
b) Zadruga 6.646.92	
c) Tiskarna 4.179	
d) Pok. zavod 2.800	
e) Oglasi 630	
f) Saks 467	
	33.522.92

K šesti in sedmi točki
dnevnega reda, ki sta se združili v eno, utemeljuje g. Oset obširno predlog zveznega širšega odbora, ki gre za tem, da bi se sistemiziralo mesto potovalnega uradnika in pravnega konzulenta v pravnih, davčnih in finančnih zadevah. Temeljito se je zadeva pretresala že na seji širšega odbora dne 28. decembra 1928. Po predloženem proračunu bi se morala predpisati včlanjenim zadrugam za vsakega zadrugnega člana letna članarina po 80 Din. Od te vsote bi se porabilo 50 dinarjev za redno poslovanje v letu 1929 in kritje lansko leto nastalega primanjkljaja, 30 Din pa za vzdrževanje stalnega potovalnega uradnika in honoriranje pravnega konzulenta. Nadalje je nujno potrebno izvesti reorganizacijo službe pri zvezi z ozirom na vedno naraščajoče delo v pisarni in za uvedbo mnogih novih agend, ki so nastale posebno vsled delovanja oblastne skupščine in pa zaradi novega davčnega zakona ter društvenih točilnic. Prirejanje uradnih dni v posameznih zadrugah okoliših je naravna posledica večjih zahtev oblastev in uradov do gostilničarstva. Davčni in taksni predpisi, ustanavljanje raznih točilnic, zahteve tujskega prometa, potreba sodelovanja vseh članic pri sestavljanju zakonskih načrtov in še mnogi drugi momenti utemeljujejo nujno potrebo čim ožje stika med zvezo in zadrugami odnosno zadrugnimi člani. Povod uradnih dni bi se dajalo od potujočega uradnika zadrugam vsa potrebna pojasnila in bi se zabeležile zahteve članic in posameznikov, s čimer bi mnogim bilo pomagano in bi si mnogi lahko prihranili zamudna potovanja, pa tudi visoke odvetniške stroške.

Po daljši debati, v katero so posegli gg. Petovar, Rajh, Podlinšek, Bernardi, Majcen, Plavšak, Holc, Perc, Žumer, Berlič, Petschuch, Turk, Sočič in Kührar, se je sprejel predlog g. Petovarja: da se dobri zvezni proračun z letno članarino 60 Din za vsakega zadrugnega člana in se prepusti zveznemu načelniku, da v okviru tega kredita namesti po lastni uvidevnosti potrebne pisarniške moči: za prihodnjo skupščino pa naj se sestavi načrt za predpis članarine po količini iztočenega vina in piva in se naj v to svrhu dobijo potrebni seznam od dotičnih uradov in podjetij. Za predlog so glasovali vsi delegati, zastopniki dolnjelendavske, murskoboške in ljutomerske zadruge pa le s pridržkom, da s predlogom soglašajo zadrugni zbor.

K osmi točki
dnevnega reda sta se v nadzorstvo soglasno ponovno izvolila za nadaljnia tri leta gg. Franc Korže, kavarar iz Ptuj, in Franc Podržaj, gostilničar iz Celja.

K deveti točki
glede članstva zveze pri Vrhovnem obrtniskem svetu pojasni gosp. predsednik, da je zveza sicer že članica glasom sklepa širše odbore seje in na obnem zboru v Ptuj sprejetega poročila, vendar pa je formalno potrebno, da se sklep danes še ponovno potrdi. Sprejeto.

K deseti točki
dnevnega reda se soglasno pooblasti širši zvezni odbor, da po lastni uvidevnosti izvrši spremembo zveznih pravil v okviru zakonskih predpisov, modernih načel in razširjenega zveznega delokroga ter eventualne spremembe predloži oblastvu v odobrenje.

K enajsti točki
dnevnega reda je zvezni odbor ponovno naglasil nujno potrebo ustanovitve gospodarskega sveta, kakor je bil predviden v čl. 44. bivše ustave ter nalaga zveznemu načelniku, da se za stvar primerno zavzame in po možnosti pospeši ustanovitev te institucije.

K dvanaesti točki
dnevnega reda so se oglasili k besedi sledeči gospodje:

1. **Mrakar**, ki govori obširno o taksnem zakonu in vinotočih vina lastnega pridelka ter predlaga naj se ukrene vse potrebno, da se ne bo še nadalje prevažalo vino lastnega pridelka za točenje pod vejo v druge občine ali celo srece, kakor se godi sedaj, temveč naj se za taka vina podeli dovoljenje točenja pod vejo le v dotičnem kraju, kjer se je vino pridelalo.

2. **Podlinšek** govori o nazadovanju tujskega prometa v kozjanskem okraju. Krivdo temu nedostatku pripisuje neprikladnim prometnim zvezam in slabim cestam, za kar nosi v veliki meri krivdo nedelavni okrajni zastop. Zato predlaga, naj se zveza zavzame za to, da se pri okrajnem zastopu vpostavi delaven komisar, ki bo spravljal v red ceste in dosegel prikladne prometne zveze.

3. **Plaustiner** predlaga, naj se zveza zavzame za to, da se bo določilo Celje za sedež eventualno združene oblastne skupščine za celo Slovenijo.

4. **Bernardi**: Radi vsestranske štednje naj se sklene, da se bodo vršili v bodoče zvezni občni zbori stalno na sedežu zveze. Sprejeto za leto 1930.

5. **Žumer** predlaga, naj se zveza zavzame za to, da se bodo z eventualno združitvijo obeh oblasti Slovenije v eno oblast znižale primerno tudi oblastne doklade in takse. Ravno tako naj zveza deluje za odpravo posebne davka na založne kleti in za uzakonitev modernega gostilničarskega zakona.

6. **Zbornični tajnik g. dr. Pretnar** predlaga o napovedi davkov in daje navodila za sestavo prijav. Zvezi nasvetuje, naj si preskrbi vzorce davčnih napovedi pri zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, ki jih je založila za svoje člane. Na podlagi tako dobljenih informacij in vzorcev naj se dajo vsem včlanjenim zadrugam enotna navodila.

S tem je bil dnevni red docela izčrpan in predsednik g. Oset se je v priščenih besedah zahvalil za obilno ude-

ležbo vkljub neugodnim prometnim in vremenskim prilikam ter za pozorno in živahno sodelovanje ter je zaključil ob pol 14. uri občni zbor.

Po občnem zboru so se združili delegati in gostje k skupnemu obedu v lepo opremljeni restavraciji g. Josipa Turka.

Za zveznega tajnika: Zvezni načelnik: **Evgen Prašelj**, **Andrej Oset**.

Redni letni občni zbor gostilničarske zadruge celjske

se je vršil dne 24. januarja 1929 v hotelu pri »Pošti« v Celju s čez 50% udeležbo članov, zveza pa je bila zastopana po svojem načelniku g. Andreju Osetu iz Maribora.

Po običajnih formalnostih in pozdravih se zadrugni načelnik g. Drago Bernardi, ki vodi razprave, spomni v minulem letu umrlih članov-tovarišev, katerim izkažejo poslednjo čast vsi navzoči z dvigom raz sedežev ter vzklikom »Slava!«. Iato je sledilo čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, ki se je brez debate odobril.

Sledila je prihodnja točka, t. j. poročilo o delovanju zadruge v l. 1928, ki je obsegalo v začetku natančne statistične podatke, nadalje premoženjsko stanje in končno poslovanje v splošnem, ki je bilo obširno, pestro in inicijativno, iz česar se je takoj razvidelo, da je zadruga v pravih rokah, za kar gre pohvala predvsem zadrugnemu načelniku kakor tudi ostalemu odboru, zlasti pa tako agilnemu zadrugnemu tajniku.

Zadruga se je predvsem zavzela za znižanje odnosno ukinitve raznih davščin, katere gostilničarstvo najtežje občuti. Doseglo se je ukinitve ob. takse na nočni obisk gostiln in kavnarn, kar je že radi šikaniranja gostov velika pridobitev. Zadruga je sodelovala v komisiji za nižjo odmero točilnih taks, protestirala proti ukinitvi 5% vsuška pri pobiranju občinskih doklad v letu 1929, vložila številne pritožbe proti trgovskim točilcem in vinotočem lastnega pridelka. Prve so deloma odpravljene, dočim je proti drugim težja borba in bi se vsekakor moral znatno spremeniti gostilničarski oz. trošarinški poslovnik, za katero spremembo smo intervenirali pri zvezi in zbornici za TOI. Tudi je zadruga protestirala z vlogo proti znatni okrnitvi meroizkusnega urada v Celju, s čemer je gostilničarstvo močno prizadeto.

V splošnem je zadrugno načelstvo v vsakem slučaju ščitilo interese svojih članov ter šlo na roko vsakemu posamezniku vkolikor je ta želel pomoči ali nasvetov.

Iz zadrugnega obračuna se je razvidel prebitek 920.79 Din. na kar se je podal odboru po računskih preglednikih predlagani absolutorij.

Proračun nekritih izdatkov znaša 11.600 Din, ki ga je kriti s članarino.

Besedo povzame zvezni načelnik g. Oset, ki pojasnjuje in utemeljuje zvišanje zveznega proračuna, kar ima za naravno posledico tudi zvišanje zadrugnih izdatkov. Podrobno in zelo obširno poročilo g. Oseta je obsegalo vse zvezno delovanje v minulem letu. Poročilo je obsegalo posamezna vra-

šanja, v katerih je zveza prosila, zahtevala ali protestirala v interesu celokupnega gostilničarskega stanu. Zlasti je omenjal osebne intervencije pri avtonomnih in centralnih oblastvih in ministrstvih. Zanimiva je bila zlasti zgodovina trgovskih točilnic, ki se še vedno nekatere nočejo udati svoji usodi. Vlada reda in pravice, ki smo jo dobili ta mesec, pa bo, upamo, tudi tukaj napravila red! G. Oset je zlasti povdarjal potrebo po ožjih stikih med zvezo in posameznimi zadrugami, za kar se je projektirala pri zvezi nastavev g. Komaca kot potovalnega tajnika, ki bi prisostvoval vsai vsako četrtletje pri sejah ali sestankih posameznih zadrug, poročal o delu zveze, zbiral krivice, ki se gode našemu stanu in pritožbe od gostilničarjev, inštruiral v vodstvu zadrugnih poslov in sploh gojil med člani stanovsko zavestnost, kjer je to treba itd.

Obširno, stvarno, jasno in res zanimivo poročilo g. Oseta so vzeli vsi člani z vidno zahvalo in živahnim odobravanjem na znanje.

Po kratki debati se je predloženi zadrugni proračun z 80 Din zveznim prispevkom od člana soglasno odobril. Istotako se je priznalo zadrugnemu tajniku g. Streinigu za vzorno in intenzivno tajniško in blaginjsko poslovanje 1000 Din nagrade.

Pri volitvah se je kratkoma potrdil dosedanj odbor z načelnikom gosp. Drago Bernardijem in podnačelnikom g. Franc Petschuchom, 8 odborniki, 4 namestniki in 2 pregledniki računov. Namesto umrlega odbornika g. Šušteriča je bil izvoljen g. Ivan Majdič, gostilničar v Medlogu. Delegat v šolski odbor je g. Drago Bernardi, dočim dočim delegata za zvezo načelstvo ozirom odbor od časa do časa.

Občni zbor v Žalcu.

Redni letni občni zbor žalske gostilničarske zadruge, ki se je vršil dne 23. januarja t. l. je bil naravnost vzoren tako po udeležbi kakor po organizatorični kvalifikaciji članstva.

Zadrugno zvezo so zastopali odbornik g. Rado Starman iz Maribora, g. Drago Perc iz Celja in zvezni tajnik g. Prašelj.

Po pozdravnem nagovoru zadrugnega načelnika g. Viranta se je prešlo k razpravam, ki so potekale strogo parlamentarično. Zadrugni načelnik g. Virant je podal obširno načelstveno in tajniško poročilo in orisal v jedernatih besedah poslovanje zadruge z ozirom na stanje gostilničarstva vobče. Navedel je število odposlanih in sprejetih dopisov ter statistiko članstva, nato pa prečital izkaz blaginjskega stanja, ki ugotavlja lep prebitek. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

K temu povdarja g. načelnik potrebo držanja zadrugne blazine v gotovi višini in nasvetuje, da se za eventualne višje izdatke v tekočem letu poiščejo raje novi viri.

Načelnikom zadruge je bil ponovno izvoljen dosedanj načelnik g. Ivan Virant, podnačelnikom pa g. Alojz Šribar iz Sv. Petra.

K točki glede zveznih prispevkov v letu 1929 je g. načelnik omenil močno povečan delokrog zveze, vsled česar je treba tudi povečati prispevke, in je naprosil zvezne zastopnike, da podajo pregled poslovanja zveze. Zvezni delegat in odbornik g. Starman je pozdravil zborovalce v imenu zveze ter orisal v glavnih potezah zvezno prizadevanje v interesu vsega gostilničarstva, povdarjal, da je zveza, ki jo zastopa, najboljša obrtniška organizacija ne samo v Sloveniji, temveč v celi državi, vendar pa se mora stalno izpopolnjevati; zato je treba vsekakor tudi žrtvovati. Zvezni pisarniški aparat, ako hoče brezhibno in pravočasno poslovati, zahteva zadostnih denarnih sredstev, katera mera članstvo dovrinesti.

Nato poroča zvezni tajnik o podrobnem delu zveze v l. 1928, o rešenih in nerešenih vprašanih, tičočih se gostilničarskega stanu. Omenja boj proti visokim obremenitvam gostilničarjev zlasti s strani oblasti in občine. Tudi točko tako ne odpravljajo več razmeram, zato naj bi se slioh odpravile. Zveza se bo trudila, da v bodoče doseže odpravo tega bremena. Trgovski točilci se nam bili v železodobra tri leta, zveza pa se bo z novim letom pravečali s točenjem. Tudi je zve-

Gostilničarii, kdo še ne poseduje „Kegola“?

Že več nego pol leta si pridobiva to zanimivo namizno ke lišče

„Kegola“

v stoterih gostilnah Slovenije s jaina priznanja.

Člani gostilničarskih zadrug dobijo isto s 5% popustom pri:

Zvezi gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru hotel „Mariborski dvor“.

Gostilničarji in vinski trgovci posetite

vinsko razstavo z vinskim sejmom v Ptuj, dne 3., 4. in 5. marca 1929.

za dosegla, da morajo ostali točilci iz čl. 82 gost. prav. plačati 100% višjo oblastno naklado na vino in vinski most kot pa redni gostilničarji. Oba ta dva uspeha sta neprecenljiva ne samo, ker se je s tem zatrla velika nesolidna konkurenca, temveč so s tem dane gostilničarstvu tudi smernice za bodoče postopanje; kajti gostilničarstvo in niti ukinitveni točilci ne morejo biti zadovoljni, da so nekatere točilnice ostale s pretvezo, da vodijo delikatesne trgovine, ker v večini teh delikatesnih trgovin ni najti niti toliko delikates, kolikor jih ima vsak srednji špecerist oz. trgovec z mešanim blagom. Zato je popolnoma neupravičeno, da se je delala pri ukinitvah taka izjema. Zveza bo skušala doseči tudi zrušenje teh točilnic. Zveza bo morala zlasti v tem letu poton zbornice za TOI ali VOS ali Središnjega Saveza sodelovati pri vseh novih zakonih in pravilnikih, ki se tičejo gostilničarstva. Obeta se nam nov združni zakon, nov gostilničarski zakon, nove naredbe o odpiranju in zapiranju obratov, nov trošarinski zakon, nov trošarinski pravilnik itd. Ako bi bili ti zakoni in naredbe sprejeti brez nas, bodo gotovo taki, da se bomo morali zopet čela leta boriti proti njim.

Nato se je soglasno sklenilo, da se predpiše združni članarina za l. 1929 z ozirom na znatno zvišanje zveznega prispevka po 90 Din od člana, ter so vsi udeleženci — člani takoj vplačali to članarino. Res vzorna in posnemanja vredna zavednost združnega članstva.

Občni zbor v Slovenj-gradu.

Rednega letnega združnega zbora naše gostilničarske zadruge dne 23. januarja 1929 se je udeležilo le pičlo število članov, kar dokazuje, da se nekateri člani ne zavedajo svojih stanovskih dolžnosti in važnosti organizacije. Obrtno oblastvo je zastopal na zboru vladni komisar g. L. Eiletz, za zvezo pa sta bila navzoča predsednik g. Andrej Oset in odbornik g. Herman Postl.

Po pozdravnem govoru in kratkem poročilu združnega načelnika gosp. Eichholzerja je poročal združni tajnik g. Šehl podrobno o delovanju zadruge v prejšnjem poslovnem letu, nakar je odbornik zadruge g. Franjo Cajnko obširno obrazložil današnje težkoče gostilničarskega stanu radi visokih oblastnih in drugih taks ter doklad ob priliki prireditve, koncertov in plesov ter dokazal, da vsled sedanjih previsokih dajatev gostilničar ne more prirediti nobene zabave za svoje goste, ker ne more kriti visokih taks in režij. Škoda bodo imele le občina, država in oblast, ker bodo izpadli dosednji dohodki, ki so jih gostilničarji donášali od prodanega vina. Omenil je tudi druge krivice, ki se goče gostilničarskemu stanu v okoliših zadruge, in prosil zvezo v Mariboru, da skuša tudi te krivice odstraniti. Računski zaključek se je potrdil po izvoljenih preglednikih gg. Vrhnjaku in Rozmanu, ki sta ugotovila brezhibno blagajniško poslovanje, nakar je zbor podelil odboru absolutorij.

V sledečem poročilu o delovanju združne zveze je zvezni načelnik gosp. Oset orisal težak boj, katerega je zveza bojevala v preteklem letu proti najrazličnejšim davčnim obremenitvam gostilničarjev, kavarnarjev in hotelirjev v mariborski oblasti, in proti vsemogoči nesolidni konkurenci (trg. točilcem, vinotočcem lastnega pridelka itd.), ki ni bil nič manj oster in izkazuje koncem leta lep — lahko rečemo z ozirom na trg. točilce kolosalen uspeh. Žrtve so bile velike, koristi pa bodo v kratkem naše žrtve odtehtale stotero. Pri tem je g. Oset obrazložil vse intervencije pri domačih in centralnih oblastvih in pri ministrih na velikonočni ponedeljek v Zagrebu in v dneh od 11. do 16. junija v Beogradu. Nadalje navaja, kaj vse čaka zvezo v bodočem letu, povdarja potrebo čim ožjih poslovnih stikov med zvezo in združga-

mi in potrebo sodelovanja posameznih zadrug, ako hočemo, da čimprej iztrgamo vse zapreke v razvoju in dvigu našega stanu. Načrt potovalnega tajništva je treba čimprej realizirati, kar bo organizacijo izpopolnilo in omogočilo uspešnejše poslovanje.

Odbornik zveze g. Postl je nato apeliral na zborovalce naj z zaupanjem zro v bodočnost in naj podpirajo zvezo, ki se je res izkazala kot najboljša gostilničarska organizacija v državi. Opozarja v jedrnatih besedah na pomen gostilničarstva za tuski promet in na razne nedostatke, ki ta promet ovirajo. Čistoča, postrežba, dvorljivost napram gostom so temelj vsaki gostilni, in one gostilne, ki tega temelja nimajo, nimajo pravice obstoja, ker kvarijo renome celega gostilničarskega stanu.

Radi predvidenega zvišanja zveznega proračuna se sklene nato soglasno prispevati zvezi za poslovno leto 1929 6000 Din, nakar se je po kratki debati, katere so se udeležili gg. Cajnko, Vrhnjak, Schuller, Eichholzer, Šehl in drugi, določila združna članarina za vsakega člana na 50 Din in posebej še 1 Din od iztočenega hektolitra vina ali piva.

Po raznih pojasnilih med slučajnostmi je načelnik g. Eichholzer zaključil zanimiv občni zbor.

Občni zbor v Slovenski Bistrici.

Dne 22. januarja 1929 so se v prav lepem številu zbrali združniki tukajšnje gostilničarske zadruge v hotelu »Beograd« k rednemu letnemu občnemu zboru pod predsedstvom načelnika g. Ivana Kos. Za zvezo so se občnega zbora udeležili načelnik gosp. Andrej Oset ter odbornika gg. Herman Postl in Radko Starman.

Po običajnem pozdravu in odobritvi zapisnika zadnjega občnega zbora je združni načelnik g. Kos poročal obširno o poslovanju v minulem letu. Ker je vodil sam vse pisarniške posle, poročal obenem tudi, da je zadruge odposlala v l. 1928 samo na oblastvo 58 vlog, ostalih dopisov pa je bilo 320, iz česar se vidi, da je bilo združno delovanje z ozirom na razmere dokaj živahno. Ostro kritizira slabo udeležbo pri sejah ter poziva k točnosti v bodoče. Zveznih sej se je zadruge udeležila dveh, prav tako tudi zveznega zbora dne 16. januarja 1929 v Ptuj. Novih osebnih pravic je bilo podeljenih 13. V nadaljnjih izvajanjih predčuje, kake velike važnosti je gostilničarstvo za tujski promet; potrebno je, da se vsak posamezen gostilničar tega zaveda in vrši tudi po svojih močeh in razmerah potrebno propagando, katera obstoja predvsem v občevarju z gosti, zlasti s tujci, katerim naj se streže z največjo vljudnostjo in nesebičnostjo. Kajti nikjer ni določeno, da je ceniti v gostilni le take goste, ki mnogo pijejo, ampak vsakega, četudi želi le ustnih informacij. Gostilne naj bodo zlasti vedno čiste, zračne in dovolj svetle. Isto velja za vse druge prostore, kakor veže, stranišča, stopnišča, vrtove, zlasti pa posodo in namizno orodje. Vsaka gostilna, četudi se

nahaja na najnedostopnejših mestih, naj ima vedno na razpolago tudi jedila, če ne topla, pa mrzla, kakor sir, salamo, maslo, mleko, jajca, klobase, gorčico, ribje, mesne in sadne konserve in slično. Od pijač pa sodavico, mineralno vodo, sadne sokove (malinovec, limonado in podobno).

K blagajniškemu poročilu omenja, da je zadruge naročena na »Uradni list«, »Trgovski list« in »Obrtni Vestnik«. Blagajniška knjiga izkazuje preostanka v l. 1928 5.436.46 Din. Da so se vršili blagajniški posli brezhibno, sta ugotovila in poročala občnemu zboru preglednika računov gg. Neuhold Konrad in Kac Franc; na njihov predlog je zbor podelil odboru odvežo.

Nato je poročal zvezni načelnik g. Oset o vseh podrobnostih zveznega delovanja. Konstatiral je velik prirastek dela v zvezni pisarni, kar je za organizacijo vsekakor razveselivo, ker vse, kar se je delalo, je bilo potrebno in nujno. Tudi so se pokazale nove potrebe po izpopolnitvi, vendar pa je vse to odvisno od članov samih, ker z naraščajočim delom naraščajo tudi izdatki. Za uspešnejše delovanje bi bilo treba ožjih stikov na eni strani med člani in zadrugo, na drugi pa med združniki in zvezo. Zato je projektirana nastavitve posebnega potovalnega uradnika, ki bi se udeleževal odborovih sej, poročal na istih in informiral zadruge o vseh aktualnih zadevah, po možnosti predaval na sestankih in instruiral posamezne člane v vodstvu knjig, sestavljal vloge, zbiral pritožbe na licu mesta itd. Zveza bo seveda primorana zvišati prispevke zadrug. Opozarja na uspeh zveze v prejšnjem letu z ukinitvijo trgovskih točilnic. Res se je to delo vleklo skoraj skozi tri leta; če bi bilo gostilničarstvo na mestu že v začetku, bi bila ta konkurenca izginila takoj, ko se je pojavila. — Je pa še več raznih škodljivcev našega stanu, na katere je treba budno paziti in jih zatirati. To so predvsem konzumske in društvene gostilne, točilnice lastnega pridelka, zlasti veleposesnikov, javne in privatne izkuhe. Vse to se bo dalo s časom odpraviti, ako se bomo držali gesla: Vsi za enega, eden za vse!

Na podlagi teh poročil se je soglasno sklenilo, pobirati za l. 1929 združni članarino po 40 Din od vsakega člana in poleg tega še 1 — 2 Din od vsakega hektolitra iztočenega vina odnosno vinskega mošta. Zvezi bo zadruge prispevala tisti znesek, ki se bo določil na občnem zboru v Murski Soboti, na katerega se odpošlje 6 delegatov. G. Majcen Alojz je h koncu predlagal, da naj bi zveza dosegla vračunanje 5% za kalo pri trošarini.

Pri raznoterostih so posegli v debato gg. Kos, Avguštin, Majcen, Jurčič, Oset, Starman, Postl, Žuraj, Sorčnik, Waland in drugi, nakar je predsednik zaključil lepo uspešni občni zbor.

Občni zbor v Braslovčah.

Letni občni zbor gostilničarske zadruge za vranski okraj se je vršil v prostorih združnega načelnika gosp. Rössnerja dne 21. januarja 1929 ob prav lepi udeležbi članstva. Zvezo so zastopali gg. Drago Bernardi in An-

ton Robek iz Celja in za tajništvo g. Prašelj iz Maribora.

Poslovanje zadruge je slonelo samo na načelnikovih ramah, ker se odborniki niso udeleževali niti sej. Dočim je bilo poslovanje zadruge v l. 1928 na zunaj in zlasti z zvezo hvalevredno, se ne more isto trditi o notranjem delu, to pa zlasti radi tega, ker je bil združni tajnik g. Rössner mlajši pri vojakihi. Članstvo je zlasti kritiziralo neudeležbo odbornikov pri sejah ter zahtevalo vnaprej visoko denarno kazen za neopravičeno izostajanje od odborovih sej. Da bi se odborniki ne izgovarjali s pošto, se naj vabila za seje dostavljajo s posebnim kurirjem proti potrdilu 8 dni pred sejo.

Inenem združne zveze je gospod Bernardi razložil zvezno poslovanje v pretečenem letu in drastično primerjal zvezo s človekom, ki se je razvil iz malega deteta. Majhno dete malo je in malo potrebuje, odrasel mož pa mnogo rabi. Zvezni posli so se v zadnjem času tako razširili, da jih dosedanje osobe ne zmaguje več. Nastane vprašanje, ali naj napredujemo s tem povečanim delokrogom in povečamo prispevke ali pa ostanemo pri starem oz. nazadujemo.

Nato poročla zvezni tajnik o podrobnem delu zveze v in izven pisarne, o pismenih in osebnih intervencijah proti previsokim obremenitvam gostilničarjev z davki, taksami in dokladami, o hudem in žrtev polnem boju proti trgovskim točilcem, vinotočcem lastnega pridelka, konzumskim in društvenim restavracijam in navaja pri tem zadevo glede braslovškega katoliškega prosvetnega društva, o kateri prečita cel akt, nakar je zavladalo med zborovalci veselo razpoloženje, češ saj se bo tudi v tem primeru dosegla primerna satisfakcija. Omenja nadalje, da je bila zveza stalno v dopisovanju z vsemi bratskimi organizacijami v državi kakor tudi z drugimi obrtnimi in gospodarskimi udruženji ter zlasti z Zbornico TOI, kjer se je udeležila treh sestankov glede novega gostilničarskega pravilnika oz. gostilničarskega zakona in ankete o odpiranju in zapiranju obratovalnic. Zveza se redno udeležuje vseh združnih občnih zborov, kjer poročla članom o delu, uspehih in neuspehih. O priliki gospodarskega kongresa v Zagrebu je zvezno načelstvo posetilo vse, v Zagrebu se takrat nahajajoče ministre, ki so obljubili vsestransko pomoč v težnjah našega stanu. Tej avdijenci je sledila druga v Beogradu v dneh od 11. do 16. junija 1928, kjer se je zlasti zahtevalo ukinitve trgovskih točilnic. Takratni notranji minister dr. Korošec je uvidel našo pravično zahtevo po odpravi te konkurence in obljubil ukinitve z 31. dec. 1928, kar je tudi v resnici izpolnil. Prav tako kot je pravičnost zmagala v tem primeru, bo zmagovala še naprej, vendar pa je eksistenčni boj vseh panog gospodarstva neizprosno in gorje onemu, ki v tem boju podleže. Zato je treba, da na-

Vrelec „Tempel“

uporabljajte kot namizno vodo, pri-mešajte jo vinu, ker razkrajja zdravju škodljivo vinsko kislino. Uporabljajte jo nadalje s sadnimi sokli, ker vam daje z njimi pomešana najboljše brezalkoholne pijače.

Vrelec „Styria“

Vam z največjim uspehom zdravi želodčne čire, kakor tudi katar želodca in čreva,

Vrelec „Donat“

je po svoji koncentraciji najmočnejša dosedaj znana zdravilna voda. Z najboljšim uspehom jo predpisujejo zdravniki pri žolčnih kamnih, pri zaprtju, pri sladkorni bolezni, kakor tudi pri gihu in hemeroidih.

Zahtevajte

rogaško slatino

po vseh gostilnah in trgovinah v originalnih steklenicah.

Za gostilniške kuhinje

je
AGGI ieva
zabela

od največje koristi, obenem nenadomestljivo sredstvo za izboljšanje neokusnih juh, omak in prikuh. Tudi v Vaši kuhinji Vam bo dobro služila.

predujemo v zamišljenih smernicah na podlagi dosedanjih izkušenj.

Med dolgotrajno debato glede pri-spevkov zvezi je prevzel besedo tudi zvezni zastopnik g. Anton Robek in povdarjal, da je treba baš v tem letu budno paziti na naše pravice radi no-vega položaja v državi. Končno se je sklenilo prispevati zvezi v l. 1929 po 60 Din od člana, razlika navzgor, ki bo določena na zveznem zboru, se pa izplača iz zadrugne imovine.

Nato so se določili 4 delegati za zvezni zbor v Murski Soboti. Sklenilo se je še, da se odbor pooblasti glede ureditve zadrugnega finančnega stanja in da se zaprosi finančno oblastvo za izkaz o iztočeni količini vina in ostalih alkoholnih pijač.

Občni zbor v Vojniku.

Tukajšnja gostilničarska zadruga je dne 11. februarja 1929 izvršila svoj 44. redni letni občni zbor. Zborovanje je otvoril zadrugni načelnik g. Hugo Ledl, pozdravil navzoče, zlasti zvezne- ga načelnika g. Andreja Oset iz Mari- bora ter predal vodstvo zborovanja zadrugnemu delegatu za zvezne seje gospodu Francu Rožancu, restavra- terju na Dobrni. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je odobril brez deba- te. Tajniško in blagajniško poročilo zadrugnega tajnika g. Franca Špeta je bilo sprejeto z odobravanjem. Pregle- dovalca računov sta ugotovila brezhib- no vodstvo in upravo zadrugnega imetja in blagajne ter predlagala od- boru absolutorij, ki je bil izražen so- glasno.

Proračun, ki izkazuje v letu 1929 8000 Din izdatkov, je zbor odobril, na kar se je tudi sklenila višina zadrugne članarine in to na 100 Din za vsakega člana.

O zveznem delovanju poroča zvezni načelnik g. Oset, ki predloži intenzi- vno poslovanje zveze z neprestani- mi, zlasti osebnimi intervencijami pri vseh oblastvih v Mariboru. Uspehi so na videz malenkostni kot na pr. dav- ščina na kartanje, v resnici pa je ve- lika pridobitev za gostilničarstvo, da se ta davščina ne bo pobirala, kot je bilo prvotno misljeno, ampak če se ne bo opustila, se bo pobirala le po 25 di- narjev od vsake igre igralnih kart, to- rej od zavijka enkrat na leto. Gostilni- čar med letom za uničene obrabljene karte lahko nabavi nove karte brez nadaljnje oblastne davščine. Predsta- viti si je treba, koliko neprijetnosti bi bila povzročila ta davščina in šele po- tem se lahko presodi pomen te pridobitve. Pismene vloge, podprte z ust- nim tolmačenjem so vsekakor uspeš- nejše. Zato je zveza mnogo na boljem, da ima svojo pisarno na sedežu ob- lastev. Intervencionalno se je letos tudi v Beogradu pri finančnem, notranjem in trgovskem ministru radi vseh za naš stan vpoštev prihajajočih vpra- šanj. Zlasti je omeniti pri tem trud in žrtve, ki jih je doprinesla zveza za dosego ukinitve trgovskih točilnic. (Medklic: v Vojniku še niso ukine- ne!) Prepričan sem, da se bodo po- seben sedaj izvršile ministrove na- redbe striktno in natančno, zveza je že ukrenila potrebno tudi proti onim, ki se obratujejo. Zelo važno delo pa čaka zvezo za naprej, posebno letos, ko se bodo spreminjali stari in izde- lovali novi zakoni. Zveza dela tudi na tem, da bi se oddala trošarina v za- kup, kar bi zelo olajšalo obratovanje gostilničarjev. Zborovalci so z odobra- vanjem sprejeli izvajanja zveznega načelnika, kateremu se je g. Rožanc v imenu zadruga zahvalil.

Nato je sledila živahna debata o krajevnih pravicah, bolniškem zava- rovanju, davščinah itd., nakar so se vršile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili načelnikom g. Anton Randl, podnačelnikom g. Rudolf Stante ter 6 odbornikov in 6 namestnikov, med ka- terimi so pa 4 odbornice. Zadrugnim delegatom na zvezne seje in zborova- nja je bil soglasno izvoljen g. Franc Rožanc iz Dobrne. Vsi odstopi do- sedanjega zadrugnega tajnika gosp. Špeta se je razpravljalo tudi o novem tajniku. Zbor pa se je soglasno izja- vil za dosedanjega tajnika, kateremu naj se da priznanje v obliki diplome za njegovo odlično delovanje pri za- drugi. (Veselo pritrjevanje.) Na splošno željo bo vodil g. Špet še nade- laje tajniške posle. Za spremembo pra-

vil naj se izvršijo priprave, nakar se skliče izvanredni občni zbor.

Ob zaključitvi zborovanja povdarja g. Rožanc potrebo napredka v gostil- ničarskem stanu z ozirom na moder- ne zahteve tujkega prometa, ako ho- čemo, da ne bodo tuji ignorirali naše lepe in gostoljubne Slovenije, ki ima vse naravne predpogoje za tujski pro- met.

Občni zbor v Sv. Lenartu v Slov. goricah

se je vršil dne 7. februarja t. l. v gos- tilniških prostorih zadrugnega načelnika g. Retzer-ja.

Po oficijelnem pozdravu navzočih in ostalih formelnosti je zadrugni načel- nik podal poročilo o zadrugnem delo- vanju. Zadruga se je po svojih dele- gatih udeležila rednega zveznega ob- čnega zbora v Ptuj, protestnega zbo- rovanja v Mariboru glede previsokih državnih in autononih davščin in dveh zveznih sej širšega odbora. Pri tem pojasnjuje članom težavno borbo zveze, ki pa je vključ temu dosegla zlasti letos več zadovoljivih uspehov, pri ka- terih je neprecenljive vrednosti ukini- tev trg. točilnic. Tudi je dosegla neke omejitve pri posameznikih v pogledu točilcev lastnega pridelka. Trgovskim točilcem (kar jih je ostalo) se predpi- suje za 100% višja oblastna doklada na državno trošarino na vino in vinski mošt. Tudi nekaj. Taksa na kartanje se je znižala na Din 25— letne pav- šalne takse na vsako popolno igro kart (t. i. 50% doklada na drž. takso).

Poročilo končuje s statističnimi po- datki o številu zadrugnih članov, va- jencev in pomočnikov, nadalje o šte- vilu odborovih sej in o važnih sklepih, ki so se na teh sprejeli.

Letni obračun izkazuje Din 264— prebitka.

Proračun za leto 1929, ki predvide- va Din 60— od člana za zvezo in Din 20— od člana za zadrugo, torej skup- no Din 80— na člana, se soglasno sprejme in odobri.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen načelnikom g. Franjo Retzer, podnačel- nikom pa g. Ernest Golob. Nadalje so se izvolili še 4 odborniki in 2 namest- nika ter 2 računski pregledniki.

Zveza se prosi za pomoč v teh za- devah:

1. da se točenje vina lastnega pridelka po vinotočih zabrani,
2. da se pavšalna oblastna davščina na kvartanje gostilničarjem na dežel- v celoti opusti,
3. da se podeljevanje osebnih pravic brez strokovne izobrazbe prepreči,
4. da se rednemu gostilničarstvu ogromne avtonomne davščine, takse in doklade znižajo,
5. da se ne izdajajo koncesije za brezalkoholne gostilne, ker se itak v vsaki redni gostilni streže gostom z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami. (Oni mali procent gostiln pa, ki še niso vpeljale tudi brezalkoholnih pijač, opo- zarjamo, da to store, ker le tako bo uspeh naše borbe omogočen! Op. uredništva).

Mednarodna razstava hotelirske industrije v Kölnu.

Od kölnskega velesejskega in raz- stavljalnega urada smo preiel v ob- javo:

Mednarodno hotelirsko združenje v Kölnu, ustanovljeno leta 1869, obhaja- letos v Kölnu svoj 60-letni jubilej. Ob priliki te slavnosti je združenje dolo- čilo, v zvezi z razstavnim velesejskim uradom, da organizira

mednarodno razstavo hotelske indu- strije.

Ta razstava se bo vršila v dneh od 12. do 20. oktobra 1929 v glavni palači velesejma, kjer je bila v preteklem le- tu razstavljena »Pressa«. (Mednarod- na razstava tiska v Kölnu l. 1928.)

Nedvomno je taka razstava za raz- voj hotelirstva eminentne važnosti in bi bilo želeli čim večjo udeležbo gg. hotelirjev zlasti pa nadebudnega na- raščaja, t. j. slušateljev naših gostil- ničarskih visokih in morda tudi sred- njih ali nižjih šol. Pričakovati je ži- vahnih akcij v tem pravcu s strani po- speševalcev tujkega prometa.

Alojzij Majcen, Pragersko.

Pomen stanovskih organizacij.

Na občnem zboru gostilničarske za- druge v Slov. Bistrici dne 22. t. m. se je glede proračuna za leto 1929 skle- nilo, da plača vsak član letne članarine Din 50— in poleg tega še od iztoče- nega vina po 2 para od 1 litra, t. j. Din 2— od hl. Tako pride zveza in zadruga do kritja svojih izdatkov, ne da bi bil mali gostilničar na deželi preveč prizadet. Ta predlog je bil so- glasno sprejet in je tudi edino pravilen glede razdelitve članarine, kajti, da bi plačevali vsi jednako članarino, mali gostilničar, ki iztoči le 50 in manj hl vina kot oni, ki iztoči do 200 hl ali še čez, bi bilo nepravilno.

Če vzamemo strogo, je to napram drugim izdatkom gostilničarja malen- kost; koliko denarja se raztrosi za razna društva, časopise in druge dobro- delne namene ter članarine, od katerih koristi niso niti senca onih, ki jih imamo od naše organizacije, katera je za gos- tilničarstvo v zadnjih par letih dosegla lepe uspehe, kot n. pr. odpravo trgov- skih točilnic, ki so veliko škodovala, če ne naravnost upropaščale redno gostilničarstvo. To je bilo eno iz naj- bolj perečih vprašanj zadnjih let, kako odpraviti te butege, po katerih se je popivalo pozno v noč brez kontrole, dočim se je reden gostilničar moral držati strogo svojih predpisov, bilo radi snage, policijske ure itd.

Šele po dolgem boju in dokazovanju, da se je rednemu gostilničarstvu prizade- jala s podeljevanjem koncesij trgovskim točilnicam na stoeče goste krivica, so oblastva to izprevidela, zasluga gre pa edino naši zvezni organizaciji, t. j. v prvi vrsti zveznemu načelniku g. Osetu, kateri se je mnogo trudil, da se je pravočasno, t. j. pred novim letom ukinitve izvršila in g. dr. Korošču, ki je pravilno tolmačil gostilničarske pra- vice. Istotako smo le potom organizacij dosegli znižanje oblastnih doklad na vino, kakor tudi oprostitev vketenega vina novih doklad.

Naša dolžnost je, da čuvamo te s trudom pridobljene pravice, zato naj vsak tovariš nedostatke, ki škodujejo naši gostilničarski obrti, zvezi pravo- časno prijavlji. Pomniti moram tudi, da naj se pri podelitvah osebnih pravic doseže stroga obravnava, t. j. da se iste ne podeljujejo brez vednosti zadrug, ker le na ta način bo mogoča točna kontrola in bodo izključene zlorabe, organizacija pa bo pridobila na ugledu.

Herman Postl, Bistrica.

Tovarišem v razmišljanje.

Načelnik Zveze gostilničarskih za- drug in mariborske mestne zadruga g. Andrej Oset je sklical posvetovalni sestanek vodilnih tovarišev iz Mari- bora in okolice radi določitve ključa, po katerem naj bi se izvršila pridob- ninska davčna napoved z ozirom na nove predpise. Toda čujte in strmite! Od vseh povabljenih sem bil jaz edini udeleženec tega sestanka. Slišal pa sem, da so nekateri na ta sestanek povabljeni tovariši najeli posebnega strokovnjaka da bi jim dovršil ono, kar je bil namen zgoraj omenjenega sestanka. Brez komentara, posebno če se upošteva, kakšne važnosti je ta na- poved tudi za bodoče.

Omenjam samo kratko, da se je s tem sestankom nameravalo pomagati vsem članom zveze. Kljub temu je zveza seveda izvršila še dosti dober formular (kot vložno polo), katerega je poslala vsem zadrugam in sicer za vsakega člana po dva izvoda s pri- merljivim pojasnilom za izpolnitev.

Vladna naredba zoper pijančevanje v gostilnah ne bo zadela solidnega gos- tilničarja, kajti gostilničar se ne zanaša na goste, ki so se ga že »nalezli«. Takemu gostu »on« ne postreže.

Isto bi lahko rekli glede revizije lo- kalov, ki se je začela po naših mestih. Tudi tej soliden in razumen gostil- ničar ne bo ugovarjal; pri njem bo revizija le ugotovila popolno snago in red, kar je prva in glavna lastnost vsake prave gostilne. Nemarni gostil- ničarji — kakršnih pa je hvala bogu le malo — bodo prizadeti le vsled svoje malomarnosti, katera se mora pa v gostilničarstvu absolutno odpraviti.

Često moram tudi slišati, da v po- deželskih gostilnah, tu in tam tudi v trgih ali na tujsko-prometnih točkah ni dobiti prave postrežbe. To so ne- dostatki, za katere ni opravičila. Ime »gostilničar« izvira iz besede »gostiti«. Pogostitev pa to ni, če nimam kaj, da bi položil pred gosta, pa niti kruha, kakor se mnogokrat dogaja.

Trgovske točilnice je sicer zveza od- pravila, toda zdi se, da vseh privile- gijev le še ni konec. Sliši se, da tr- govci sami polnijo steklenice, a samo s to razliko, da polnitev ne vršijo v prodajalnah. Ne razumem, zakaj se trgovci tako potegujejo za artikel, ki spada izključno v gostilničarsko obrt, dočim ima trgovec tisoč drugih pred- metov, s katerimi lahko špekulira. Trgovci so celo užaljeni, ker se jim je zabranilo točenje. Bog zna, kaj bi po- čeli, če bi začeli gostilničarji prodajati špecerijo ali usnje, kakor to prakticira neka usnjarska trgovina, ki ima v istem lokalu kakor usnje in usnjarska mazila, tudi delikatese in vino. Ako tu ne bi šlo za princip, bi s smehom rekli »Dober tek« vsem onim, ki si v smradu usnja in raznih masti in kelo- maž privoščijo »delikatese«!

Trgovske točilnice, ki niso poklicni gostilniški obrati, ne čutijo nobene odgovornosti napram gostom. To je važno povdarjati zlasti sedaj ob novi naredbi proti pijančevanju v državi. V nekem zadrugnem okolišu so taki nepoklicni točilci v letu 1927 iztočili čez 600 hl žganja, dočim se ni ta množina potrošila niti pri vseh rednih gostilničarjih dotične zadruga. Smešna bi bila trditve, da so to količino žganja izpili samo trezni ljudje za neobhodno potrebo ali pa celo tujci. Kje se torej pospešuje pijančevanje? Niso redki slu- čaji, da se razni individui v teh točil- nicah totalno napijejo, nato pa pridejo v gostilne razgrajati. Tovariši! Vse take in še sto drugih, nam škodljivih slu- čajev in prestopkov je treba točno zabeležiti in prijaviti. Zabeležiti je tudi dan in čas, storilce in očividce in sploh vse, kar bi lahko prišlo v poštev za oblastva. Ako naj bodo gostilničarji pionirji za tujski promet, jim je treba dati tudi možnost za to. Dokler pa se gostilničarstvo s tako umazano konku- rencno ubija in diskreditira zlasti pred tujci, ki pijanstva niso vajeni, se tudi gostilničarstvo ne more ganiti iz svojega zastoja, v katerem se nahaja v zadnjih letih.

Gostilničarji!

Ako hočete Vaše goste zadovoljiti, uporabljajte za brizgance

Radensko mineralno vodo.

K novemu rezkemu in kislemu vinu vzemite

Radenski kraljev ali Radenski zdravilni vrelec,

ki mu odvzame kislino in ga napravi prijetno pitnega.

Za stara vina pa porablajte

Radenski Gizela-vrelec,

ki ne počrni nobenega vina.

Potrebno je zlasti sedaj, ko imamo vlado reda in pravice, da se potom naših osrednjih organizacij vsi gostilničarji v svojih zahtevah zedinimo in pomagamo odpraviti na eni strani zlo, ki se je razpaslo, na drugi pa vzpostaviti tudi v naši obrti največjo strogost. Vse ono gostilničarstvo pa, ki ni ali noče biti na mestu, nima eksistenčne možnosti in pravice in veljaj, zanj zadnji apel: Obrnite se pravočasno na svoje organizacije, ki vam bodo pomagale, če se pomagati da, v ostalem pa pomagajte si sami! Podane so smernice, treba se jih le držati. Udeležujte se sej, sestankov, občinskih zborov, zborovanj! Poslušajte, zahtevajte, kričite proti krivicam, ki se vam gode!

Produkcija in potrošnja alkoholnih pijač v Jugoslaviji.

Po statističnih podatkih finančnega in poljedelskega ministrstva znaša povprečna letna proizvodnja in potrošnja vina v Jugoslaviji 3.590.000 hektolitrov. Posamezne pokrajine participirajo na tem v sledečem iznosu: Hrvatska in Slavonija 993.000 hl, Vojvodina 692.000 hl, Srbija z Južno Srbijo 770.000 hl, Dalmacija 457.000 hektolitrov, Slovenija 565.000 hl, Bosna in Hercegovina 103.000 hl, Črna gora 5.000 hl. Proizvodnja vina v steklenicah znaša letno 293.000 stekl.

Letna proizvodnja piva v 38 pivovarnah znaša okrog 1.000.000 hl.

Proizvodnja žganja kaže naslednjo sliko: v vsej državi je približno 100.000 kotlov za žganjekuho. Na Hrvatskem proizvajajo letno 170.000 hl žganja, v Bosni in Hercegovini 87.000, v Dalmaciji 3.000, v Sloveniji 30.000, v Vojvodini 23.000, v Srbiji 326.000, skupno 612.000 hl. Vrh tega je še 7 industrijskih in 75 poljedelskih tovarn, ki proizvajajo skupno 370.000 hektolitrov čistega alkohola.

Skupno se v naši državi popije letno: vina 3.580.000 hl, piva 1 milijon

hektolitrov, vina v steklenicah 2.000 hektolitrov, žganja 612.000 hl, likerjev 402.000 hl.

III. velika, oblastna vinska razstava in sejem v Ptuj.

Lanska, kakor tudi predlanska vinska razstava v Ptuj je gotovo vsem posetnikom in razstavljalcem še dobro v spominu.

Splošni želji ustrezajoč se priredi v Ptuj letos zopet vinska razstava z vinskim sejmom za celo mariborsko oblast in sicer v dneh 8., 4. in 5. marca t. l.

Vsako lahko razstavi brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, izvzemši šmarnice. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do 10. februarja, da se ga lahko uvrsti še v katalog. Navede naj: ime, bivališče, pošto, nakladno postajo, vrsto vina, letnik, vinski vrh, za prodajo namenjeno količino in ceno. Prijavi je priložiti kavejico 10 Din, ki se vrne, ako bo objavljeno vino razstavljeno. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk ali 4 litre. Vino mora biti najkasneje do 25. februarja oddano v kleti društvenega doma. Razstavi se lahko tudi vino, ki ni na prodaj. Prazne buteljke. Kdor buteljk nima, jih dobi na posodo. Za odlična vina so namenjena odlikovanja.

Razno.

Družini celjskega gostilničarja gosp. Ferdinanda Dečman je »štorklja« izredno naklonjena. Pred nekaj dnevi se je družniško članstvo zopet pomnožilo in to s 17. otrokom. Ponovno je Nj. Vel. kralj odlikoval izredno pogumna, stariša odn. celo rodbino s tem, da je po svojem zastopniku g. polkovniku Časni ju kumoval novorojenki. Čestitamo!

Prejeli smo: Mestni magistrat mariborski naj ne zameri, če gostilničarji grajamo njegovo mačehovsko skrb za najglavnejšo prometno točko v Mariboru t. j. glavni ali kot nekateri pravijo državni most. Dočim se do pretiranosti čisti zlasti Gornja gosposka ulica, leži ob obeh straneh in na obeh koncih drž. mostu tedne in tedne visoki kupi snega. Pa je vendar Drava tako blizu. Isto velja glede hodnikov na mostu, ki sta prav nevarno ledena. Če kje v Mariboru, potem je gotovo v prvi vrsti na mostu treba skrbeti za takojšnje čiščenje. Celo tujci, ki se mude v našem mestu, se spodkita nad omenjenim nedostatom na drž. mostu in povprašujejo po vzrokih take nepazljivosti. — Druga, v oči padajoča točka, ki tudi tedne ni očiščena, je križpotje v začetku Tattenbachove ulice med gostilno »Vinski hram« in lekarno pri »sv. Arehu«. Največ pozornosti in nege rabijo gotovo tiste točke, na katerih se razvija največji promet.

Gostilničar.

»Astoria« v Mariboru.

Tako je naslov nove, povsem moderno urejene kavarne v Mariboru, katere obratuje v vsesplošno zadovoljstvo že čez teden dni. Kavarna ima znotraj (zunaj še ni gotova) popolnoma velikomestno lice: visoka obočna okna, centralno kurjavo, dvojni strop z najmoderneje urejeno ventilacijo, oprema je elegantna, skoro luksuriозна. Poleg dvorane, ki je dolga okrog 20 m, široka pa ca. 8 m, in v kateri paradirajo v 4 vrstah lične marmornate mizice, se nahajata posebna prostorna oddelka za dame s separatnim, svetlejšim pohištvom ter drugi za igralce.

Lastnik te kavarne je podnačelnik mestne gostilničarske zadruge mariborske in obenem član odbora Zveze gostilničarskih zadrug mariborske obla-

sti, gospod Lojze Strehar, bivši kavarar v »Central« kavarni v Mariboru.

Nova kavarna stoji v začetku Slovenske ulice, skoro še na Grajskem trgu, vis a vis dobroznane Zemljičeve restavracije »Pri črnem orlu« in v isti vrsti z »Grajsko kletjo«, — torej prav v centru Maribora. Glede imena je bilo mnogo nasvetov in ugibanj in razni vsevedeži so že dobro znali, da se bo nova kavarna imenovala po trgu ali gradu »Grajska kavarna«; toda nagajivi lastnik je temeljito zmešal račune ugibalcev in nadel kavarno bolj zveneče, mednarodno ime »Astoria«.

Ko bo nova kavarna v prvih pomladanskih mesecih tudi na zunanji dobila velikomestno lice, bo v vsakem oziru ponos in kras Maribora. O priljubljenosti tovariša Streharja in njegovega neprekosljivega ravnatelja pričajo najbolj dejstvo, da je že celo uro pred otvoritvijo nove kavarne, ki se je izvršila natančno ob določenem času, čakalo nebrojno občinstvo na ulici, in da so prostori vsak dan, posebno ob večerih in nedeljah nabito polni, da si le težko priboriš prostorček. Podjetnemu kavararju želimo najboljših uspehov v novem podjetju.

A O . . .

V lepem mestu mariborske oblasti so bili v eni ulici trije »brihtni« gostilničarji.

Prvi je dal na svojo gostilno napis: Najboljša gostilna v državi! Drugi je dal napraviti napis: Najboljša gostilna v tem mestu!

Tretji pa je dal napraviti napis: Najboljša gostilna v tej ulici!

Kateri od teh treh gostilničarjev je bil najbolj brihten?

Gost svojemu prijatelju gostilničarju: Ti pa moraš boljše zapirati zaveze na oknih tvoje gostilne, ker sem sinoči videl kako si svojo ženo obje-

Fran Škof:

Naša hrana.

(2. nadaljevanje.)

Ako preizkušamo fizikalne lastnosti vode, se nam zdi najbolj čudno to, da je najbolj gosta pri 4° C nad ničlo. Ako jo segrevamo, se razteza, zavzema večji prostor in postaja tako specifično lažja, dokler se pri navadnem zračnem pritisku in kakor je gotovo vsakemu znano, pri 100° C ne začne izpreminjati v pare. Pa tudi, ako vodo ohlajamo pod 4°, se razteza in postaja vedno specifično lažja. Že pri 0° C se spreminja v trdno telo, pretvori se v led, ki postaja tem redkejši, to se pravi specifično tem lažji, čim bolj ga ohlajamo in plava zato na vodi. V skalnih špranjah zmrznjena voda se ravnotako razteza in veča razpoke bolj in bolj. Raztezanje vode nad 4° C si razlagamo fizikalno s hitrejšim gibanjem najmanjših delcev, t. j. takozvanih »molekulov« vode. Vsled tega gibanja voda ja že tudi pri navadni temperaturi hlapljiva. Še celo iz ledu izhlapeva še vedno nekaj vode. Raztezanje vode pri ohlajanju pod 4° C si pa razlagamo s početkom grupacije molekulov v posebne skupine, ki tvorijo že pri 0° C vidne kristale. Vsled te kristalizacije se tvorijo večji medmolekularni prostori in zato se celo telo širi, redči, postaja specifično lažje, tako da dobimo iz 100 l. t. j. iz 100 dm³ vode približno 109 dm³ meju. To je velikanskega pomena. Pomislite samo, kaj bi bilo, ako bi postajala voda še pri zledenevanju vedno težja. Led bi padel na dno rek, jezer itd. in vse vode bi tako prav hitro zmrznile in pomorile vse ribe in sploh vse, kar je živega v njih. Tako pa plava led na vodi, tvori trdno površje in le prav počasi prodira mraz skozi skorjo ledu, ki je zelo, zelo slab prevodnik toplote in varuje tako spodnje plasti pred zledenitvijo in ribe pred poginom.

Tudi kemične lastnosti vode so zelo važne in te nas zanimajo predvsem. Voda raztaplja v sebi vse mogoče snovi in tvori z njimi tudi različne zveze. Veliko snovi topi v sebi že pri navadni temperaturi in čim bolj jo segrevamo in pod večjim pritiskom jo segrevamo, tem več teh snovi topi v sebi. Pri visoki temperaturi in visokem pritisku je voda podobna najhujšim kislinam in topi v sebi celo snovi, ki se sicer upirajo najhujšim kislinam in lugom. Seveda pa imamo tudi izjeme in za ne-

katere snovi je vseeno, jih topimo li v mrzli ali v topli vodi. Taka snov je n. pr. kuhinjska sol. Interesantno je pa tudi to, da se n. pr. kri meša le z mrzlo vodo, v topli pa koagulira — to je skrkne, ker beljakovine sploh v topli vodi skrknejo. Ako preiskujemo vodo, ki jo najdemo v naravi, vidimo, da ni nikdar popolnoma čista, t. j. kemično čista, temveč ima vedno kake primese v sebi. Najbolj čista je še deževnica, pa tudi ta se že med potjo, ko pada iz oblakov, naleze raznih plinov, med njimi tudi ogljikovega dvokisa in ni kemično čista. Razmeroma največ snovi imajo v sebi raztopljenih topli vreleci in pa morska voda.

Dobra pitna voda vsebuje približno pol grama trdnih snovi v vsakem litru. Zelo dobro je, ako vsebuje tudi nekaj ogljikove kisline. Sveža naj bo in ne pretopla. Predvsem ne sme imeti v sebi škodljivih bakterij, ki povzročujejo razne kužne bolezni, kakor tifus, kolerito itd. Pred vodo, ki smrdi, se je treba strogo čuvati in se je vzdržati tudi pri hudi žeji. Kar se barve tiče, je najboljše, ako je popolnoma čista, prozorna, brezbarvna. Železnate vode so nekoliko rmenkaste ali rmenkastorjave. Kaj rade tvorijo usedline — rjavkaste kosmiče in taka voda se nam kar sama upira, dasi je včasih celo zdravilna. Črnkasto barvo dobi voda, ki je izluževala tla, polna šote, premoga in podobnih snovi. Voda, ki vsebuje glino, je svetlorjavkasta in tudi diši nekoliko po glini. Tudi, če jo filtriramo, se ne rešimo tako hitro najfinejših delčkov glin, ki delajo vodo komaj za spoznanje motno, česar kar tako sploh največkrat ne spoznamo, temveč moramo tako vodo le primerjati s popolnoma čisto vodo, da razločimo njeno motnost. Okus pitne vode naj bo indiferenten. Ljudje, ki so navajeni na uživanje mehke vode, razločno občutijo takozvano trdo vodo, ki ima raztopljenih v sebi veliko rudninskih soli — posebno apnenca in magnezita, oziroma mešanice obeh — dolomita, vendar se na tako vodo vsako prav hitro privadi. Ne pa tako obratno. Kdor je navajen na trdo pitno vodo, bo občutil mehko vodo kot plehko tekočino in ne samo brez vsakega okusa, temveč tudi brez potrebne svežilne sile. Trdoto vode določamo največ po vsebini apnenca ali pa tudi apna, tako je 1 francoska trdota stopnja: vsebina 1 g apnenca (Ca CO₃) v 100.000 delih vode, nemška pa 1 dela apna (Ca O)

v 100.000 delih vode. Tudi Angleži imajo svojo trdoto stopnjo: 1 gram apnenca (Ca CO₃) v 1 galoni vode. Ljudje, ki uživajo trdo vodo, imajo bolj zdrave zobe. Trde vode vsebujejo navadno tudi nekoliko sulfatov, posebno takozvane grenke soli in vplivajo radi tega na nevajenega, začetkoma čistilno — odvajalno. Kuharice ne marajo trde vode. V taki vodi se zelenjava, posebno pa fižol, grah in podobni sadeži ne morejo skuhati, temveč ostanejo trdi in neužitni. — Po tej lastnosti je tudi dobila trda voda svoje ime. Za ekstrahiranje, kuhanje čaja in kave, je trda voda popolnoma nesposobna. Beljakovine tvorijo pri kuhanju s tako vodo neraztopne spojinke. Tudi perice se branijo trde vode, posebno pa je lahko škodljiva v industriji, ker tvori pri segrevanju v kotlih takozvani kotelni kamen.

Pri uživanju vode pridejo v poštev še posebej take vode, ki vsebujejo kake posebne rudninske snovi v obliki zdravilnih snovi in poživljajočo ogljikovo kislino. To so razni rudninski vreleci, rudninske ali mineralne vode, slatine in podobno. Veliko zdravilnih vod se izdeluje dandanes umetno, seveda, kjer se to izplača in je dovoz pravih vod drag.

Tudi soda-voda se izdeluje umetno. Ni to drugega, kakor pod gotovim pritiskom z ogljikovo kislino nasičena voda. Včasih ji pridenejo tudi nekoliko sode, kuhinjske soli, sadnih sokov in podobno. Koncem koncev naj še omenim, da ljubimo pač najbolj izmed vseh vod kot pitno vodo še vedno čisto studenčnico, ki odgovarja še vedno najbolj vsem zahtevam dobre pitne vode in jo dovajajo zato celo iz velikih daljav in z dragimi napravami v mesta in naselbine. Taka dobra, sveža, osvežujoča pitna voda nemalo omejuje tudi takozvano čezmerno pijačevanje.

Že pri vodi smo videli, da igrajo tudi razne soli pri prehrani veliko vlogo. Na eni strani dobro, da nam zobje ne gnijejo, ako pijemo trdo vodo, na drugi, kakor se vzame — včasih tudi slabo, ako dobimo hudo drisko, kadar vsebuje trda voda preveč odvajalne soli. V zdravilstvu igrajo posebno železnate soli pri zdravljenju slabokrvnih veliko vlogo. Vendar se večina anorganskih snovi nahaja že v drugih živilih, tako da pravzaprav umetno pridelamo jedilom le kuhinjske soli, ki sestoji iz dveh elementov,

to je alkalične kovine Nabrija (Na) in klora (Cl), tako, da jo kratko pišemo Na Cl.

Primitivni ljudje, nomadi, lovci in ribiči, ki se preživljajo največ z mesno hrano in to tudi surovo, s krvjo vred uživajo, kakor mesojede živali, ne čutijo posebne potrebe tudi po kuhinjski soli ne, ker je v krvi te snovi v zadostni meri, da je ni potreba še umetno privedati. Mi pa pustimo, da izteče iz mesa vsa, ali vsaj večina krvi in moramo zato nadomestiti ono sol, ki smo jo odvzeli s krvjo. Ljudje, ki se hranijo z rastlinsko hrano — vegetarijanci — ravnotako rabijo umetnega soljenja. Rastlinska hrana namreč ne vsebuje dovolj natrijevih soli, oz. natrija v razmerju z drugimi snovmi, posebno kalijem. Ako uživamo rastlinsko hrano nesoljeno s kuhinjsko soljo, tedaj jemlje kalij, ki pride v naše telo, organizmu prepotrebne natrijeve soli posebno s tem, da izpodriva natrij iz njegove soli fosforne kisline in tvori sam z njo kalijev fosfat. Najbolj se približuje živalski hrani riž, tako da tudi rižojedci ne potrebujejo veliko kuhinjske soli, ali celo lahko izhajajo brez nje. Vendar imajo v tem oziru Malajci celo poseben pregovor, ki pravi, da riž brez soli ne nudi posebnega užitka. V državi Equador domačini sploh ne uživajo soli in imenujejo kristjane solojedce.

Sol igra tudi v narodnem gospodarstvu velikansko vlogo in za sol, solne vrele, solne rudnike itd. so se že stari narodi borili. Še dandanes je kuhinjska sol neobhodno potrebna in nenadomestljiv trgovski predmet večine narodov in kot tako važno blago je bila često od raznih kulturnih držav monopolizirana. — Ako pregledamo analize pepelov raznih živalskih in rastlinskih živil, najdemo razmeroma na več natrijevih soli v goveji in v svinjski krvi, v rastlinah pa v špinaci in svežih jabolkih. Izmed drugih anorganskih soli sprejemamo s hrano v naše telo razen že omenjenih natrijevih in kalijevih soli posebno še kalcijeve, magnezijeve in železne soli, ogljikove, fosforne, žveplene, solne in kremikove kisline. Posebno veliko kalija vsebuje krompir, kalcija zelje in mleko, magnezija ozimno žito, železa ožir, želez, oksida kri, salata in špinata, fosforne kisline, riž, žito, meso, grah, mleko in mesni ekstrakt, žveplene kisline pa salata, špinata in jabolka.

ČEVLJI IN NOGAVICE

PAVLA TRAUN MARIBOR, ALEKSANDROVA 19

MODNO BLAGO IN PLETENINE

mal. Gostilničar: Sedaj si se pa zopet enkrat prav pošteno urezal, ker sinoči me sploh ni bilo doma...

Kako daleč je v Beograd?

Neki hudomušni gostilničar iz Št. Jurja je v onih burnih časih ko smo še imeli narodne poslance vprašal nekega poslanca iz sosednje vasi Ponikve: Ti gospod poslanec, ki se večkrat voziš v Beograd, povej mi, kako daleč je Beograd?

Gospod poslanec nekaj časa premišljuje potem pa pravi: Veš Francelj v Beograd je zelo daleč! Za na pot mi je moja stara spekla veliko potico in predno sem dospel v Beograd, sem celo potico pojedel!

URE

ZLATO SREBRO
Ant. Lečnik
Celle, Glavni trg št. 4
KUPUJE STARO
ZLATO SREBRO

Damske zimske klobuke

vseh vrst in barv kupite najceneje pri

Mariji Jahn
modistinja

Maribor, Stalna ul. št. 2

Sprejme popravila vseh vrst ceno, hitro in solidno.

Sobno in črkoslikanje

Transparent (Lichtreklame)

izvršuje fino, hitro in poceni, tudi izven mesta Maribora.

FRANC AMBROŽIČ

MARIBOR Grajska ul. 2

Eksportna hiša

LUNA

lastnik

Albin Pristernik

Maribor, Aleksandrova c. 19

Najcenejša trgovina za gostilničarske potrebščine, kakor žlice, vilice, noži, namizni prtli, servijete in razno drugo blago za osebno potrebo kakor nogavice, srajce itd. po brezkonkurenčnih cenah. Na drobno! Na debelo!

Šampanjec

z iamke

Bouvier

Bouvier Demi sec (bela glavica),
Bouvier sec (zlata glavica),
Bouvier Cuvée Réservee (rdeča glavica).

Kletarstvo: Gornja Radgona.

Zastopstvo za Slovenijo:

Kernc in Favai, Ljubljana.

Cenik
gra tis
in franko.

Originalna

VINA

v steklenicah
tvrdke

Veleposestvo vinogradov

CLOTER BOUVIER

.... Gornja Radgona

Vrste letnik: 1921 Ljutomerski rizling,
» 1923 Tigermilch,
» 1923 Ljutomerski rizling,
» 1924 Murski biser
in mnogo drugih.

KARO čevlji Maribor, Koroška c. 19

so priznane najboljše kvalitete.

60 vrst vseh velikosti stalno v zalogi.
Na željo se izgotovijo čevlji po meri
v par dneh

Najboljša

Ljutomerska vina
proda po najnižji ceni

ANTON ŠLIK

Gornja Radgona.

Modna trgovina

Anton Paš

Maribor, Slovenska ul. 4.

Potrebščine za krojače in šivilje, čipke, vezenina, gumbi, modni našivi, svileni trakovi, svila za šivanje, D.M.C. premeti za vezenje, šifon ter vsa druga drobnarija.

Nogavice, rokavice, srajce, kravate, jopiče, vso damsko, moško in otroško perilo, volnene veste itd.

Strogo solidne cene!

Največja zaloga pristnega
dalmatinskega
vina

Prodajam na debelo kakor tudi v var-
gonskih količinah po najnižjih cenah.

Na zahtevo vzorci na razpolago.

Priporočam se

Jos. Povodnik, Maribor

Vojašniška ulica št. 6

Zadruga za izdelovanje brezalkoholnih pijač t. z. z. o. z. Maribor

Tovarna:

Volkmajerjeva ul. 3

priporoča

Pisarna:

Koroška cesta 26

cenjenim gostilničarjem svoje proizvode kakor sifon in pokalice v najboljši kakovosti.

Stalna zaloga Radenske mineralne vode

Pivovarna in žganjarna Josip Tscheligi

Maribor, telefon 335.

Bock in marčno pivo.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Steklarna

Ivan Kováčič

MARIBOR

Koroška c. 10 in Slovenska ul. 10

Velika zaloga raznovrstnega stekla in porcelana. Za gostilničarje najnižje
izjemne cene in prvovrstno blago!

Posredovalnica

za prodajo in nakup posestev, hiš,
vill, trgovin, gostiln, lokalov itd

K. TRONJA, MARIBOR

Slovenska ul. 2/III Aleksandrova c. 18/II

ANTON MACUN
MARIBOR, Gosposka 10

Priporočam

bogato zalogo vsakovrstnega štafa za moške in
ženske obleke ter plašče, platna, gradla,
namiznih prtov iz voščenega in pralnega
platna, odjev itd.

Vse vrste manufakturnega blaga v najvišji izbiri in solidni postrežbi.

Globoko užaloščeni javljamo vsem znancem in trgovskim
prijateljem žalostno vest, da je naš visoko spoštovani senioršef,
gospod

Karl Pfrimer

veletrgovec z vinom

dne 15. februarja ob 1/4 22. uri po daljši bolezni v starosti 82
let, mirno in bogu vdano preminul.

Naš dragi preminuli si je po svojem 54 letnem delovanju v
vodstvu našega podjetja, za katero je delal z vso ljubeznijo
iztekel velikih zaslug, vsled česar mu bomo ohranili vedno
zvest in hvaležen spomin.

Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 18. februarja ob 15. uri
iz kaplice mestnega pokopališča na Pobrežju.

MARIBOR, dne 16. februarja 1929.

J. & R. Pfrimer.

Deviza: Najboljše blago po najnižji ceni.

O s r e d n j a

Ugodni plačilni pogoji.

štajerska vinarska zadruga r. z. z o. z. v M A R I B O R U, Meljska cesta 10

nudi kot **organizacija producentov** vse vrste garantirano pristnega belega vina, tako **ljutomerčana**, **haložana** in **pekrčana** po najugodnejših cenah. Prvovrsta sortirana vina vedno v zalogi.

Elektrotehnično podjetje Fran Saks Maribor

se priporoča za inštalacijo vsakovrstnih električnih naprav. — Zaloga materiala in delavnica.

ANICA LJUBI

jedilna in brezalkoholna restavracija „PRI ZVEZDI“
Maribor, Pod mostom II
se priporoča za cenjeni obisk.

Svoji k svojim! **Gostilničarji in kavarnarji, pozor!** Svoji k svojim!

Po zelo nizkih cenah dobite **res n a j b o l j š e** pristno namizno in sortirano vino iz vseh vinogradnih krajev pri

Franjo Cajnko

veletrgovina z vinom v SLOVENJGRADCU.

Lastni vinogradi. Razna odlikovanja. Vzorno kletarstvo.

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst.

Viško črno dalmatinsko vino za zdravila.

Zajamčena solidna in točna postrežba. — Ceniki na razpolago. — Zelo ugodni plačilni pogoji.

Otvoritev kavarne.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril
novoopremljeno

kavarno „ASTORIA“

v Mariboru, Grajski trg.

Priporoča se **Lojze Strehar.**

Kupujete samo pri tврdih, ki nas podpirajo!

JAKOB PERHAVEC, Maribor, Gosposka 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

He drobne!

Vinski kis, špirt, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. po zmernih cenah.

Na debelo!

Veletrgovina z vinom

PUGEL & ROSSMANN
Maribor, Trg svobode 3.

Bogata zaloga belega in rdečega vina v sodih in steklenicah. Cenik in vzorci vedno na razpolago.

FR. PERC

MARIBOR, Gosposka ul. 34
največja zaloga vseh godbenih instrumentov in potrebnih priborov, strun, gramofonov, plošč, igel itd. Prodaja na obroke. Popravila se izvršujejo v lastni delavnici

Delniška pivovarna »Union«

Ljubliana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak

in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“,

„Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubliana, Laško in Maribor.